

**VISUOMENĖS INFORMAVIMO
AUDIOVIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS
PASLAUGŲ RAIDA IR
REGULIAVIMAS LIETUVOJE**

2017–2018

VISUOMENĖS INFORMAVIMO AUDIOVIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS PASLAUGŲ RAIDA IR REGULIAVIMAS LIETUVOJE 2017–2018

Lietuvos radijo ir televizijos komisija

© Lietuvos radijo ir televizijos komisija, 2019

© Leidykla TEV, 2019

TURINYS

IŽANGA	4
APIE LRTK	5
VISUOMENĖS INFORMAVIMO AUDIOVIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS PASLAUGŲ TEISINIO REGULIAVIMO POKYČIAI	8
RADIJAS	16
TNS LT, UAB (prekinis ženklas – KANTAR TNS) TYRIMAS „TV ŽIŪRĖJIMAS LIETUVOJE“	30
KANTAR TNS TYRIMAS „VIDEO ŽIŪRĖJIMAS“	34
TELEVIZIJA	36
NELICENCIJUOJAMA VEIKLA	44
ŪKIO SUBJEKTŲ PAJAMOS	46
ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR PROGRAMŲ STEBĖSENA	47
LRTK tyrimas dėl Europos kūrinių kvotų vykdymo nacionalinių televizijos programų transliuotojų programose	47
Lietuvos informacinės erdvės apsaugos užtikrinimo priemonės 2017–2018 m.	51
Televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų veiklos priežiūros rezultatai	52
IŠVADOS	53
PRIEDAS	55

IŽANGA

Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – LRTK) Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ) 48 straipsnio 1 dalies 20 punktu yra įpareigota kas 2 metus parengti ir teikti Seimui analitinę apžvalgą apie Lietuvos audiovizualinės politikos įgyvendinimą, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų raidą, pateikti statistinius duomenis apie šių paslaugų teikėjų pastangas įgyvendinant VIĮ 38 straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatas dėl Europos kūrinių dalies transliuojamose televizijos programose, taip pat nurodyti priežastis, trukdančias įgyvendinti šias nuostatas, ir priemones, kurių imtasi ar numatoma imtis trūkumams pašalinti.

LRTK čia pateikia trumpą dviejų – 2017–2018 m. – Lietuvos visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų raidos ir jų reguliavimo pokyčių Lietuvoje apžvalgą. Joje pateikiama išsami informacija apie Lietuvos transliuotojus ir retransliuotojus, jų programas, nelicencijuojamos radijo ir televizijos programų transliavimo ir retransliavimo veiklos, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams veiklos ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo pokyčius ir kitą aktualią informaciją.

Atkreiptinas dėmesys į prieš keletą metų prasidėjusius ir toliau stebimus pokyčius visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų vartotojų įpročių srityje. Nors antžeminis analoginis radijas ir tradicinė televizija išliko gana populiarūs, tačiau televizijos programų sklaidos paslaugoms keliantis į interneto erdvę, vartotojai pradėjo daugiau žiūrėti internetu platinamas televizijos programas.

Apžvalgoje taip pat aptarti šių dviejų metų laikotarpyje įvykę gana gausūs teisinio reguliavimo pokyčiai: priimti teisės aktai, susiję su Lietuvos informacinės erdvės apsaugos stiprinimu ir didesniu jos integravimu į Europos Sąjungos (toliau – ES) informacinę erdvę, ūkio subjektų veiklos ir priežiūros reguliavimo tobulinimu, veiksmingo VIĮ nuostatų veikimo užtikrinimu, LRTK veiklos organizavimo tobulinimu ir kt.

LRTK – NEPRIKLAUSOMA SEIMUI ATSKAITINGA INSTITUCIJA

LRTK sudaro 11 narių: du narius skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas, tris narius (vieną – iš opozicinių frakcijų) – Seimas Kultūros komiteto teikimu, tris narius – Lietuvos meno kūrėjų asociacija, vieną narį – Lietuvos katalikų bažnyčios Vyskupų konferencija, vieną narį – Lietuvos žurnalistų sąjunga, vieną narį – Lietuvos žurnalistų draugija (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nariai, paskirti 2017 m.

Vardas, pavardė	Pareigos	Delegavusi organizacija	Nario paskyrimo data
Mantas Martišius	Pirmininkas nuo 2018-10-10	Lietuvos Respublikos Prezidentas	2017-01-21
Ričardas Slapšys*	Narys	Lietuvos Respublikos Seimas	2017-03-21
Dalia Teišerskytė*	Narė	Lietuvos Respublikos Seimas	2017-03-21
Laurynas Jonavičius*	Narys	Lietuvos Respublikos Prezidentas	2017-01-21
Antanas Jonynas	Narys	Lietuvos meno kūrėjų asociacija	2017-01-15
Dainius Radzevičius	Narys	Lietuvos meno kūrėjų asociacija	2017-01-15
Algis Matulionis	Narys	Lietuvos meno kūrėjų asociacija	2017-01-15
Vincentas Vobolevičius	Narys	Lietuvos katalikų bažnyčios Vyskupų konferencija	2017-01-09
Vidmantas Mačiulis	Narys	Lietuvos žurnalistų sąjunga	2017-01-21
Liudvika Pociūnienė	Narė	Lietuvos žurnalistų draugija	2017-03-25
Edmundas Vaitekūnas	Pirmininkas nuo 2013-03-21 iki 2018-09-17 (atsistatydino iš pareigų)	Lietuvos Respublikos Seimas	2017-03-21

* Paskirti pirmai kadencijai (kiti – antrai).

LRTK statusas įtvirtintas VII 47 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią LRTK yra nepriklausoma Seimui atskaitinga Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir prižiūrinti, Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančių retransliuotojų ir kitų asmenų, teikiančių Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, veiklos priežiūrą vykdanči institucija. LRTK dalyvauja formuojant valstybės audiovizualinę politiką. Ji yra Seimo ir Vyriausybės ekspertė radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete bei užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų klausimais. LRTK, atlikdama savo funkcijas ir priimdama sprendimus jos kompetencijai priklausančiais klausimais, yra nepriklausoma.

Audiovizualinį sektorių reguliuojančių institucijų nepriklausomumą akcentuoja ir 2018 m. gruodžio 18 d. įsigaliojusios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo pakeitimais (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (toliau – Direktyva)¹. Jos preambulėje (53) akcentuojama, kad „valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų nacionalinės reguliavimo institucijos arba įstaigos būtų teisiškai atskirtos nuo valdžios sektoriaus. Tačiau tai neturėtų trukdyti valstybėms narėms vykdyti priežiūrą pagal savo nacionalinę konstitucinę teisę. Turėtų būti laikoma, kad nacionalinės reguliavimo institucijos arba įstaigos pasiekė reikiamo laipsnio nepriklausomumą, jeigu tos institucijos arba įstaigos, įskaitant tas, kurios įsteigtos kaip valdžios institucijos arba įstaigos, yra funkciškai ir faktiškai nepriklausomos nuo savo atitinkamų vyriausybių ir visų kitų viešųjų ar privačiųjų įstaigų. Tai laikoma esminiu aspektu, kad būtų užtikrintas nacionalinės reguliavimo institucijos arba įstaigos priimtų sprendimų nešališkumas. Nepriklausomumo reikalavimas neturėtų daryti poveikio valstybių narių galimybei steigti reguliavimo institucijas, vykdančias skirtingų sektorių, kaip antai audiovizualinio ir telekomunikacijų sektorių, priežiūrą. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba įstaigoms turėtų būti suteikti vykdymo užtikrinimo įgaliojimai ir ištekliai, būtini jų užduotims vykdyti, kiek tai susiję su darbuotojais, ekspertinėmis žiniomis ir finansiniais ištekliais.“

2000 m. gruodžio 20 d. Europos Tarybos Ministrų komiteto priimtoje Rekomendacijoje valstybėms narėms dėl transliavimo sektorių reguliuojančių institucijų nepriklausomumo ir funkcijų Rec(2000)23² taip pat apibrėžiamos šių institucijų funkcijos, narių skyrimo tvarka, finansavimas, veiklos skaidrumas ir atvirumas. 2008 m. kovo 26 d. Europos Tarybos Ministrų komitetas priėmė Deklaraciją³ dėl transliavimo sektorių reguliuojančių institucijų nepriklausomumo ir funkcijų, kurios preambulės III-me punkte akcentuojama, kad „valstybės narės, jei dar to nepadarė, turėtų įgyvendinti minėtą Rekomendaciją valstybėms narėms dėl transliavimo sektorių reguliuojančių institucijų nepriklausomumo ir funkcijų; valstybės narės turi teikti teisinę, politinę, finansinę, techninę ir kitokią paramą tam, kad būtų užtikrinta audiovizualinį turinį reguliuojančių institucijų nepriklausoma veikla ir taip būtų pašalinta politinio ir ekonominio įsikišimo rizika.“

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1808&qid=1544684132863&from=en>

² <https://rm.coe.int/16804e0322>

³ https://www.mtict.government.bg/archive/en/upload/docs/2016-08/leg_ref_coe_declaration_regauthority_26032008_EN_tcm6_60227.pdf

2 lentelė. LRTK 2017–2018 m. priimti su licencijavimu, konkursų skelbimu bei vykdymu ir kitais LRTK reguliavimo sričiai priklausančių ūkio subjektų veiklos klausimais susiję sprendimai.

Eil. Nr.	Sprendimo esmė	2017 m. LRTK sprendimai	2018 m. LRTK sprendimai
1.	Dėl licencijų sąlygų pakeitimo	37	18
2.	Dėl licencijų galiojimo panaikinimo	8	5
3.	Dėl konkursų paskelbimo	15	7
4.	Dėl konkursų rezultatų	14	12
5.	Dėl leidimų išdavimo	1	-
6.	Dėl leidimų sąlygų pakeitimo	1	3
7.	Dėl sutikimo perleisti ir įsigyti akcijas	8	4
8.	Dėl licencijos išdavimo be konkurso	1	1
9.	Dėl laikino veiklos sustabdymo	1	1
10.	Norminiai aktai	3	10
11.	Kita	9	8

VISUOMENĖS INFORMAVIMO AUDIOVIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS PASLAUGŲ TEISINIO REGULIAVIMO POKYČIAI 2017–2018 m.

2017–2018 m. pasižymėjo svarbiais visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teisinio reguliavimo pokyčiais. Minėtu laikotarpiu buvo priimti⁴:

- 9 VIĮ pakeitimo įstatymai (iš jų 3 priimti 2017 m., 6 – 2018 m.);
- 1 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas (priimtas 2018 m.);
- 2 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymai (priimti 2018 m.);
- 13 LRTK sprendimų (norminių teisės aktų) (iš jų 4 priimti 2017 m., 9 – 2018 m.).

Visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teisinio reguliavimo pokyčius didžiąja dalimi paskatino pasikeitusi geopolitinė situacija, toliau – ES ir nacionalinio teisinio reguliavimo pokyčiai, praktikoje išryškėję galiojančio teisinio reguliavimo trūkumai ar spragos bei su tuo susiję iššūkiai. Atsižvelgiant į tai, pagrindiniai teisės aktų pakeitimai buvo orientuoti į Lietuvos informacinės erdvės apsaugos stiprinimą ir didesnę jos integravimą į ES informacinę erdvę, ūkio subjektų veiklos ir priežiūros reguliavimo tobulinimą, veiksmingo VIĮ nuostatų veikimo užtikrinimą, LRTK veiklos organizavimo tobulinimą.

Lietuvos informacinės erdvės apsaugos stiprinimas ir didesnis jos integravimas į ES informacinę erdvę. Paskutiniaisiais metais susiklostę įtempti santykiai tarp Rusijos ir Vakarų Europos bei Jungtinių Amerikos Valstijų nulėmė itin agresyvią Rusijos elgseną ir Baltijos šalių atžvilgiu. Tarptautiniame lygyje aiškiai deklaruojama Lietuvos pozicija dėl karo Ukrainoje, energetiniai ir ekonominiai Lietuvos pasiekimai, kartu su Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) sąjungininkais vykdomi kariniai mokymai nulėmė, kad 2017–2018 m. Lietuva išliko Rusijos informacinio karo taikiniu – rusų kalba retransliuojamose ir (ar) platinamose internete televizijos programose buvo skleidžiama dezinformacija apie Lietuvos vykdomą užsienio ir vidaus politiką, siekiant diskredituoti Lietuvos narystę ES ir NATO, kurti Lietuvos kaip nebrandžios demokratijos valstybės įvaizdį, menkinti Lietuvos energetikos politikos pasiekimus ir pan. Todėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teisinio reguliavimo srityje išaugo Lietuvos informacinės erdvės apsaugos stiprinimo ir didesnio jos integravimo į ES informacinę erdvę poreikiai.

Atsižvelgiant į tai, taip pat siekiant padidinti galimybę Lietuvos vartotojams gauti teisingą ir įvairiapusišką informaciją 2017 m. VIĮ 34 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas⁵ reikalavimas, kad televizijos programos oficialiomis ES kalbomis, taip pat

⁴ Detalesnė informacija pateikiama priede.

⁵ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-396.

programos neoficialiomis ES kalbomis, sukurtomis kitoje valstybėje narėje, turi sudaryti ne mažiau kaip 90 procentų programų kiekio teikiant Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete paslaugas ir (ar) ne mažiau kaip 90 procentų retransliuojamų televizijos programų kiekio kiekviename jų vartotojams siūlomame pagrindiniame televizijos programų pakete (šis reikalavimas netaikomas už papildomą mokestį platinamiems televizijos programų paketams).

2018 m., siekiant dar labiau sumažinti rusiškos produkcijos įtaką Lietuvos informacinei erdvei, buvo nuspręsta, kad tikslinga keisti galiojantį VIĮ 34 straipsnio 2 dalyje nustatytą reguliavimą, leidžiantį radijo ir (ar) televizijos transliuotojams pasirinkti tarp transliuojamų radijo (ir) ar televizijos programų, transliuojamų ne lietuvių kalba, vertimo į lietuvių kalbą ir rodymo su lietuviškais subtitrais. Pokyčius paskatino tai, kad beveik visos rusiškos radijo ir (ar) televizijos programos transliuojamos su lietuviškais subtitrais, nes vertimas įgarsinant ar dubliuojant kainuoja brangiau nei subtitravimas. Manyta, kad nesant tokio pasirinkimo padidėtų rusiškos produkcijos transliavimo kaštai, dėl ko tikėtina, kad dalis radijo ir (ar) televizijos transliuotojų galėtų mažinti tokios produkcijos kiekį ir vietoj jos pasiūlyti daugiau ES produkcijos. Atsižvelgiant į tai bei siekiant skatinti valstybinės kalbos, oficialių ES kalbų vartojimą informacinėje erdvėje, VIĮ 34 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta⁶, jog radijo ir (ar) televizijos programos, transliuojamos ne lietuvių kalba, bet kita oficialia ES kalba, taip pat radijo ir (ar) televizijos programas sudarančios atskiros programos, transliuojamos ne oficialia ES kalba, jeigu tokių programų suminė trukmė per parą yra ne didesnė negu 90 minučių, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą arba rodomos su lietuviškais subtitrais. Taip pat nustatyta, kad radijo ir (ar) televizijos programas sudarančios atskiros programos, transliuojamos ne oficialia ES kalba, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą, jeigu tokių programų suminė trukmė per parą yra didesnė negu 90 minučių. Ši nuostata netaikoma mokomosioms, proginėms, specialiosioms, muzikinėms ir retransliuojamoms užsienio valstybių radijo ir (ar) televizijos programoms ar atskiroms programoms, taip pat radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų sukurtoms programoms, skirtoms Lietuvos tautinėms mažumoms. Tiesa tam, kad radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojai turėtų galimybę tinkamai prisitaikyti prie pasikeitusio jų veiklos reguliavimo, minėti reikalavimai įsigalios tik 2019 m. liepos 1 d.

Ūkio subjektų veiklos ir priežiūros reguliavimo tobulinimas. 2017–2018 m. daug dėmesio buvo skirta LRTK prižiūrimų ūkio subjektų veiklos reguliavimo tobulinimui.

VIĮ praktinio taikymo metu pastebėta, kad dėl technologinių sprendimų televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikimo samprata pagal VIĮ neapima visų subjektų, kurie teikia analogiškas transliuojamų radijo ir televizijos programų parinkimo, teikimo skleisti ir skleidimo paslaugas. Išskirtinos dvi kategorijos savo esme tapačių paslaugų – tai, pirma, atskirų programų platinimas internete, kurios nėra transliuojamos, tačiau savo turiniu prilygsta transliuojamų televizijos programų skleidimui internete (pvz., nuotolinius lošimus organizuojančių subjektų interneto svetainėse platinamos atskirų sporto varžybų programos), ir, antra, televizijos programų ar atskirų programų

⁶ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1355.

skleidimas internete, nesant jų priėmimo ir skleidimo tuo pačiu metu, t. y. srautinis vaizdo siuntimas (angl. *streaming video*). Siekiant panaikinti šią VIĮ spragą ir užtikrinti vienodas veiklos sąlygas visiems rinkos dalyviams, 2017 m. buvo patikslinta⁷ VIĮ 2 straipsnio 69 dalyje įtvirtinta televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugos sąvokos apibrėžtis⁸.

VIĮ atsisakyta⁹ nepagrįstai licencijuojamą transliavimo ar retransliavimo veiklą vykdančių asmenų veiklą ribojančios nuostatos, įpareigojančios LRTK atsisakyti išduoti transliavimo ar retransliuojamo turinio licenciją asmenims, kuriems licencijos galiojimas buvo panaikintas jų pačių prašymu.

Siekiant inkorporuoti į teisinę sistemą priimtus nacionaliniam saugumui užtikrinti skirtus reikalavimus¹⁰, patikslintos VIĮ¹¹ nuostatos, susijusios su reikalavimais transliavimo ir (ar) retransliuojamo turinio licencijos turėtojo akcijų (dalių, pajų) perleidimui. Atsižvelgiant į tai, atitinkamai buvo patikslintos ir šias VIĮ nuostatas įgyvendinančių teisės aktų nuostatos¹².

LRTK, siekdama suteikti daugiau aiškumo, skaidrumo ir efektyvumo ūkio subjektų veiklos priežiūros procesui, 2017 m. parengė ir patvirtino¹³ ūkio subjektų, vykdančių radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo veiklą ir (ar) teikiančių Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete ar užsakomąsias visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugas, planinių patikrinimų kontrolinius klausimynus (toliau – kontroliniai klausimynai). Kontroliniuose klausimynuose pateikiamas svarbiausių teisės aktų reikalavimų sąrašas, siekiant suteikti ūkio subjektams daugiau aiškumo ir apibrėžtumo, didinti pasitikėjimą priežiūros institucija. 2018 m. pasikeitus teisiniam reglamentavimui, taip pat 2017 m. patvirtintų kontrolinių klausimynų praktinio taikymo metu nustačius poreikį juos patikslinti, 2018 m. LRTK parengė ir patvirtino patikslintus kontrolinius klausimynus¹⁴.

⁷ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34-1, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893.

⁸ Iki 2017 m. gruodžio 31 d. Televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslauga – transliuojamų televizijos programų ar atskirų programų parinkimas, teikimas skleisti ir skleidimas visuomenei, jas priimant ir tuo pačiu metu nepakeistas skleidžiant visuomenei internete, įskaitant apsaugotų televizijos programų ar atskirų programų skleidimą visuomenei internete naudojant sąlyginę prieigą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslauga – transliuojamų televizijos programų ar atskirų programų parinkimas, teikimas skleisti ir tuo pačiu metu nepakeistų skleidimas visuomenei internete, įskaitant apsaugotų televizijos programų ar atskirų programų skleidimą visuomenei internete naudojant sąlyginę prieigą.

⁹ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34-1, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893.

¹⁰ Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 pakeitimo įstatymas Nr. XIII-992.

¹¹ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1015.

¹² Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. JV-414 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. JV-281 „Dėl Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, LRTK 2018 m. rugpjūčio 29 d. sprendimas Nr. KS-45 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimo Nr. KS-172 „Dėl Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų turėtojų akcijų (dalių, pajų) perleidimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹³ LRTK 2017 m. rugsėjo 6 d. sprendimas Nr. KS-78 „Dėl ūkio subjektų veiklos planinių patikrinimų kontrolinių klausimynų patvirtinimo“.

¹⁴ LRTK 2018 m. birželio 20 d. sprendimas Nr. KS-37 „Dėl ūkio subjektų veiklos planinių patikrinimų kontrolinių klausimynų patvirtinimo“.

2018 m. LRTK patvirtino Teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veiklą ūkio subjektų priežiūros srityje ir įtvirtinančių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atliekamos priežiūros sričių reikalavimus, sąrašą¹⁵.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos aprašas¹⁶, kuriuo, įvertinus pasikeitusį teisinį reguliavimą, teismų praktiką, taip pat atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo sprendimus, nustatyti papildomi reikalavimai televizijos reklamos transliavimui, rėmimo pranešimams, rėmėjų pristatymui, prekių rodymui, taip pat atsisakyta neaktualių nuostatų.

2018 m. atliktais Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklių pakeitimais¹⁷, atsižvelgiant į praktikoje kylančias situacijas, kuomet LRTK turi priimti sprendimus dėl jos skelbtų konkursų transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijoms gauti pripažinimo neįvykusiais, ir siekiant teisinio aiškumo, reglamentuoti atvejai, kada LRTK skelbtas konkursas transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijai gauti pripažįstamas neįvykusiu. Atsižvelgiant į priimtus VIĮ 24 straipsnio pakeitimus¹⁸, kuriuose nurodomi duomenys, teiktini nuo 2019 m. lapkričio 1 d. pradėsiančiai veikti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinei sistemai, patikslinta informacija, nurodytina paraiškoje LRTK skelbtam konkursui transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijai gauti ir pranešime apie vertimosi nelicencijuojama radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų ar televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams paslaugų teikimo veikla pradžia.

Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklių pakeitimais taip pat buvo sumažinta administracinė našta ūkio subjektams minėtose taisyklėse nustatant, kad vietoj reikalaujamų atskirų pažymų apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDF) biudžetais galima pateikti valstybės įmonės Registrų centro išduotą pažymą, kurioje yra informacija apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės ir VSDF biudžetais.

Taip pat buvo atsisakyta pernelyg detalių duomenų reikalavimo iš asmenų, kurie verčiasi nelicencijuojama radijo, televizijos programų transliavimo, retransliavimo ar televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete

¹⁵ LRTK 2018 m. gruodžio 12 d. sprendimas Nr. KS-67 „Dėl Teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veiklą ir įtvirtinančių priežiūros srities reikalavimus, sąrašo patvirtinimo“.

¹⁶ LRTK 2017 m. rugsėjo 20 d. sprendimas Nr. KS-82 „Dėl Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁷ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. ĮV-414 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. ĮV-281 „Dėl Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-983.

veikla, paliekant reikalavimą pateikti tik duomenis, turinčius esminės reikšmės vertinant tokių subjektų veiklą¹⁹, ir atlikti kiti patikslinimai.

2018 m. LRTK pasinaudojo jai VIĮ 33 straipsnio 6 dalyje suteikta galimybe atleisti nuo įpareigojimo retransliuoti ir (ar) platinti internete nekoduotas nacionalines Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (toliau – LRT) televizijos programas, jeigu toks sprendimas neapriboja vartotojo galimybių matyti šias programas turimomis techninėmis priemonėmis, ir atleido²⁰ retransliuotojus, retransliuojančius televizijos programas per skaitmeninės antžeminės televizijos stotis ir (ar) tinklus, nuo įpareigojimo retransliuoti per skaitmeninės antžeminės televizijos stotis ir (ar) tinklus nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas „LRT TELEVIZIJA“ ir „LRT KULTŪRA“ (nuo 2018 m. spalio 1 d. televizijos programos pavadinimas – „LRT PLIUS“), o televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjus, kurių paslaugų vartotojų techninėse priemonėse yra galimybė įdiegti interneto naršyklę arba specialią programėlę „LRT grotuvas“, skirtą matyti LRT transliuojamas internete televizijos programas – nuo įpareigojimo platinti internete minėtas nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas. Atsižvelgiant į VIĮ nuostatų, susijusių su televizijos programų paketais ir jų sudarymu, pakeitimus²¹, 2018 m. patikslinti²² reikalavimai pagrindinio televizijos programų paketo sudarymui ir televizijos programų parinkimui, teikimui skleisti ir skleidimui visuomenei.

2018 m. LRTK, siekdama aiškesnio ir geresnio ūkio subjektų veiklos priežiūros reglamentavimo, patikslino²³ Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atliekamų ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisykles. LRTK papildė nurodytas taisykles naujomis nuostatomis dėl ūkio subjektų rizikingumo lygio nustatymo, planinių ūkio subjektų veiklos patikrinimų sustabdymo, planinių ir neplaninių ūkio subjektų veiklos patikrinimų nutraukimo tvarkos ir sąlygų, apibrėžė LRTK administracijos darbuotojo, atliekančio ūkio subjekto veiklos patikrinimą, ir tikrinamo ūkio subjekto teises ir pareigas, numatė aiškias ir objektyvias transliavimo licencijos ar leidimo sąlygų laikymosi patikrinimo atlikimo taisykles (apibrėžė programų kategorijas ir nustatė, kad atliekant licencijuojamos ūkio subjektų veiklos patikrinimus, vadovaujamosi jomis), reglamentavo nelicencijuojamos ūkio subjektų veiklos patikrinimų, taip pat galimai neteisėtai ūkio subjektų vykdomos veiklos patikrinimų ypatumus, patikslino ūkio subjektų veiklos patikrinimų rezultatų įforminimo tvarką ir kita. Tiesa, minėti pakeitimai taikomi tik ūkio subjektų veiklos patikrinimams, pradėtiems po 2019 m. sausio 1 d.

¹⁹ Atsižvelgiant į tai, siekiant suderinti teisės aktų nuostatas, susijusias su LRTK teiktinų duomenų reikalavimais, LRTK 2018 m. gegužės 23 d. priėmė sprendimą Nr. KS-30 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 9 d. sprendimo Nr. KS-167 „Dėl Informacijos apie radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis ir televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų veiklą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁰ Komisijos 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-53 „Dėl atleidimo nuo įpareigojimo retransliuoti ir (ar) platinti internete nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas“.

²¹ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-396, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1355.

²² Komisijos 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-54 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimo Nr. KS-171 „Dėl Televizijos programų paketų sudarymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

²³ LRTK 2018 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KS-60 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2016 m. vasario 10 d. sprendimo Nr. KS-32 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atliekamų ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Spręsdama praktinio pobūdžio klausimą, kai LRTK atliekamo transliavimo licencijos turėtojo veiklos planinio ar neplaninio patikrinimo metu transliavimo licencijos turėtojas pateikia LRTK prašymą pakeisti transliavimo licencijos sąlygas dėl radijo ar televizijos programos sandaros ir turinio, taip galimai siekdamas išvengti gresiančių poveikio priemonių taikymo, LRTK Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų sąlygų keitimo tvarkos apraše papildomai nustatė²⁴, kad transliavimo licencijų sąlygų dėl radijo ar televizijos programos sandaros ir turinio pakeitimai neatliekami LRTK atliekamo transliavimo licencijos turėtojo veiklos planinio ar neplaninio patikrinimo atlikimo metu. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijų turėtojų LRTK teikiami prašymai pakeisti transliavimo ar retransliuojamo turinio licencijos sąlygas praktikoje ne visada atitinka Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų sąlygų keitimo tvarkos apraše nustatytus reikalavimus, minėtame apraše įtvirtinta prašymo pakeisti licencijos sąlygas trūkumų pašalinimo tvarka.

Be to, siekdama aiškiai atskirti dvi LRTK VIĮ pavestas vykdyti ūkio subjektų veiklos patikrinimų ir radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos funkcijas, LRTK parengė ir patvirtino Radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos tvarkos aprašą²⁵, kuriuo reglamentuota LRTK VIĮ 48 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatytos radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos funkcijos įgyvendinimo tvarka, t. y. nustatytos radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos sąlygos ir atlikimo tvarka, taip pat radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos rezultatų įforminimo ir jų skelbimo tvarka.

Veiksmingo VIĮ nuostatų veikimo užtikrinimas. Nuo 2015 m. spalio 1 d. pradėjus taikyti įsigaliojusius VIĮ pakeitimus²⁶, greitai tapo akivaizdu, kad į VIĮ taikymo sritį patenkantys televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas Lietuvos Respublikos vartotojams teikiantys subjektai nepaiso jų atžvilgiu nustatytų pranešimo apie vykdomą veiklą ir periodinių ataskaitų teikimo pareigų. Nors šiems subjektams buvo nustatytas pereinamasis laikotarpis, per kurį jie turėjo galimybę pranešti LRTK apie vykdomą veiklą, šia galimybe pasinaudojo tik labai maža dalis tokias paslaugas teikiančių subjektų, nepaisant aktyvaus LRTK raginimo ir pakartotinių priminimų. Pastebėta, kad viena iš pagrindinių tokio elgesio priežasčių – realių sankcijų už šios pareigos nevykdymą nebuvimas, taip pat VIĮ nebuvimas kitų efektyvių poveikio priemonių, taikytinų subjektams, nepranešusiems apie vykdomą veiklą, apie kurios pradžią privaloma pranešti LRTK. Ypač tai taikytina kai paslaugas Lietuvos Respublikos vartotojams teikia užsienyje esantys juridiniai ar fiziniai asmenys, kurių tiksli buvimo vieta bei kontaktiniai duomenys dažnai nėra žinomi ir neįmanoma jų nustatyti.

Atsižvelgiant į tai, siekiant užtikrinti VIĮ nustatytų reikalavimų įgyvendinimą bei nustatyti realias poveikio priemones už jų nevykdymą, 2017 m. pabaigoje²⁷ LRTK buvo suteiktos teisės, atlikus tyrimą ir nustačius, kad asmenys, teikiantys Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, pradėjo

²⁴ LRTK 2018 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KS-61 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. KS-101 „Dėl Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų sąlygų keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁵ LRTK 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-55 „Dėl Radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁶ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 22, 24, 27, 31, 32, 33, 34, 34-1, 41, 46, 47, 48 straipsnių pakeitimo ir 402 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XII-1731.

vykdyti šią veiklą nepranešę LRTK VIĮ nustatyta tvarka, duoti privalomus nurodymus informacijos prieglobos paslaugų teikėjui skubiai pašalinti informacijos prieglobos paslaugų teikėjo saugomą informaciją, naudojamą vykdant veiklą, apie kurią LRTK nebuvo pranešta, arba panaikinti galimybę šią informaciją pasiekti ir privalomus nurodymus tinklo paslaugų teikėjui panaikinti galimybę pasiekti informaciją, naudojamą vykdant veiklą, apie kurią nebuvo pranešta teisės aktų nustatyta tvarka. 2018 m. rugpjūčio 21 d. buvo nustatyta²⁸ informacijos, kuri naudojama vykdant televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams veiklą, apie kurią nebuvo pranešta teisės aktų nustatyta tvarka, pašalinimo ir galimybės pasiekti šią informaciją panaikinimo užtikrinimo tvarka.

LRTK veiklos organizavimo tobulinimas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2015 m. gruodžio 30 d. nutarimu konstatavo, kad „pagal Konstituciją nedraudžiama Seimo statute ir įstatymuose nustatyti tokio valstybės institucijų turimos informacijos, *inter alia* metinės veiklos ataskaitos forma, reguliaraus teikimo Seimui teisinio reguliavimo, pagal kurį Seimas, gavęs Seimo skiriamo (ir Seimo pritarimu Respublikos Prezidento skiriamo) valstybės institucijos vadovo pateiktą metinę institucijos veiklos ataskaitą, ją apsvarstyti. Kita vertus, Konstitucija, *inter alia* jos 5 straipsnio 1, 2 dalys, 67 straipsnis, nesuponuoja įstatymų leidėjo galimybių nustatyti tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį Seimas, apsvarstęs valstybės institucijos vadovo pateiktą metinę institucijos veiklos ataskaitą, priimtų nutarimą jai pritarti arba nepritarti. Analogiškai pagal Konstituciją vertintinas teisinis reguliavimas, pagal kurį atitinkamas Seimo komitetas Seimo sprendimu būtų įgaliojamas rengti Seimo valią išreiškiančio akto dėl metinės institucijos veiklos ataskaitos projektą Seimui *in corpore* svarstyti ir priimti.“

Atsižvelgiant į tokį Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimą, 2017 m. pabaigoje buvo pakeista²⁹ VIĮ 47 straipsnio 18 dalis, reglamentuojanti LRTK veiklos ataskaitų svarstymą Lietuvos Respublikos Seime. Minėtu pakeitimu atsisakyta su Lietuvos Respublikos Konstitucija nesuderinamų nuostatų ir nustatyta, kad kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos LRTK pateikia Seimui praėjusių metų LRTK veiklos ataskaitą ir finansinių ataskaitų rinkinį kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada ir audito ataskaita, o Seimo Kultūros komitetas išklauso šias ataskaitas.

²⁷ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 341, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893.

²⁸ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. JV-634 „Dėl Galimybių pasiekti informaciją, kuri naudojama vykdant televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams veiklą, apie kurią nebuvo pranešta teisės aktų nustatyta tvarka, panaikinimo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁹ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-966.

2017 m. pabaiga sietina ir su pokyčiais LRTK veiklos organizavime nuo 2019 m. sausio 1 d.³⁰ Siekiant mažinti vadovaujančių pareigybių skaičių tokioje nedidelėje biudžetinėje įstaigoje kaip LRTK buvo nuspręsta atsisakyti LRTK administracijos direktoriaus pareigybės ir numatyta, kad LRTK administracijai vadovaus LRTK pirmininkas. O kadangi pagal VIĮ 47 straipsnio 3 dalį LRTK primininkas yra LRTK skirtų valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, LRTK pirmininkui vienašališkai pavesta tvirtinti LRTK administracijos struktūrą. Be to, atsižvelgiant į tai, kad LRTK aptarnauja LRTK administracija, atsisakyta ir pareigos tvirtinti atskirą LRTK administracijos darbo reglamentą, todėl tiek LRTK, tiek LRTK administracijos veikla bus reglamentuojama bendrame Komisijos darbo reglamente³¹.

Atsižvelgiant į tai, kad per pastaruosius metus žymiai išsiplėtė LRTK kompetencija ir jos atliekamų funkcijų apimtis, 2017 m. pabaigoje taip pat buvo nuspręsta nuo 2019 m. sausio 1 d. padidinti³² rinkos dalyvių kas ketvirtį mokamos LRTK veiklai finansuoti skirtos įmokos dydį – nuo 0,6 iki 0,8 procento nuo pajamų, gautų iš komercinių audiovizualinių pranešimų, reklamos, abonementinio mokesčio ir kitos veiklos, susijusios su radijo ir (ar) televizijos programų transliavimu, retransliavimu, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete ir (ar) užsakomosiomis visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugomis, t. y. buvo atstatytas LRTK veiklai finansuoti skirtos įmokos dydis, kuris buvo taikomas iki 2012 m. gruodžio 31 d.

2018 m. LRTK, įvertinusi 2017 m. priimtus VII pakeitimus³³, susijusius su LRTK, jos funkcijomis ir LRTK veiklos organizavimu, inicijavo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų, patvirtintų Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“, pakeitimus, kurie Seime buvo priimti 2018 m. gruodžio 13 d.³⁴ Minėtais pakeitimais, be kita ko, LRTK buvo sudarytos sąlygos aiškiau reglamentuoti viešųjų konsultacijų vykdymo tvarką. Atsižvelgdama į tai, LRTK 2018 m. pabaigoje parengė ir viešosioms konsultacijoms paskelbė LRTK sprendimo „Dėl Viešųjų konsultacijų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą.

³⁰ Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34-1, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893.

³¹ LRTK sprendimo „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2014 m. sausio 22 d. sprendimo Nr. KS-25 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas buvo parengtas ir pateiktas viešosioms konsultacijoms 2018 m. pabaigoje.

³² Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34-1, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893.

³³ Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34-1, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-966.

³⁴ Seimo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarimas Nr. XIII-1771 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

RADIJAS

2018 m. pabaigoje Lietuvoje veikė 42 radijo programų transliuotojai, kurie transliavo 52 radijo programas. Daugiausia buvo transliuojama muzikinio informacinio pobūdžio radijo programų.

2017-2018 m. LRTK išdavė 1 licenciją radijo programoms transliuoti. Septyniems licencijų radijo programoms transliuoti turėtojams, laimėjusiems LRTK organizuotus konkursus, licencijose nustatytos veiklos sąlygos buvo pakeistos – išplėstos licencijuojamos veiklos teritorijos.

Labiausiai radijo programų transliavimo aprėptį padidino VšĮ „KVARTOLĖ“. Radijo programą „RELAX FM“ transliuojanti VšĮ „KVARTOLĖ“ laimėjo konkursus šiai radijo programai transliuoti 87,9 MHz radijo dažniu Jurbarko, 92,5 MHz radijo dažniu Ignalinoje, 94,3 MHz radijo dažniu Šilutėje ir 93,4 MHz radijo dažniu Joniškėje.

Per paskutinius dvejus metus buvo panaikintas 1 transliavimo licencijos radijo programoms transliuoti galiojimas.

Didžiausia transliuojamų radijo programų įvairovė 2018 m. pabaigoje buvo didžiuosiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje transliuota 30 radijo programų, Kaune – 25 (2017 m. – 24), Klaipėdoje – 25 (2017 m. – 24), Šiauliuose – 21 (2017 m. – 20) ir Panevėžyje – 19 radijo programų (žr. 1 paveikslėlį).

Pagal transliuojamų radijo programų aprėptį 2017–2018 m. Lietuvoje buvo 13 nacionalinių radijo programų (žr. 3 lentelę), 9 regioniniai radijo programų transliuotojai (žr. 4 lentelę) ir 28 transliuotojai, transliuojantys 63 vietines radijo programas (žr. 5 lentelę).

3 lentelė. Nacionalinės radijo programos 2017–2018 m.

Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas
1.	UAB „M-1“	„M-1“
2.	UAB „M-1“	„M-1 plus“
3.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“
4.	UAB „RADIOCENTRAS“	„Radiocentras“
5.	UAB „RADIOCENTRAS“	„ZIP FM“
6.	UAB „RADIOCENTRAS“	„RUSRADIO LT“
7.	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	„Lietus“
8.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT RADIJAS“
9.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT KLASIKA“
10.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT OPUS“
11.	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	„Žinių radijas“
12.	UAB „LAISVOJI BANGA“	„Gold FM“
13.	UAB All Media Radijas	„Power Hit Radio“

4 lentelė. Regioniniai radijo programų transliuotojai 2017–2018 m.

Eil.Nr.	Transliuotojas	Radijo programos pavadinimas	Vietovės
1.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Druskininkai, Ignalina, Mažeikiai, Nida, Plunksniai, Raseiniai, Skuodas, Visaginas
2.	UAB „Alytaus radijas“	„FM 99“	Alytus, Druskininkai
3.	UAB „GERUDA“	„Geras FM“	Vilnius, Kaunas
4.	UAB „Info XXL“	„XXL FM“	Plungė, Telšiai, Šiauliai*
5.	VšĮ „KVARTOLĖ“	„RELAX FM“	Vilnius, Šiauliai, Klaipėda, Panevėžys, Kaunas, Utena, Plungė, Biržai, Mažeikiai, Rokiškis, Šilutė, Jurbarkas, Ignalina, Joniškis
6.	UAB „Pūkas“	„Pūkas-2“	Vilnius, Klaipėda, Šiauliai, Kaunas, Panevėžys, Telšiai, Tauragė, Rokiškis, Raseiniai
7.	UAB „RADIOCENTRAS“	„ROCK FM“	Vilnius, Kaunas, Panevėžys
8.	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	„EASY FM“	Vilnius, Klaipėda, Kaunas
9.	MB „Finbros“	„M FM“	Nida, Klaipėda**

* Programa Šiauliuose pradėta transliuoti 2018 m.

** Programa Klaipėdoje pradėta transliuoti 2018 m.

5 lentelė. Vietinės radijo programos 2017–2018 m.

Eil.Nr.	Transliuotojas	Radijo programos pavadinimas	Vietovė
1.	UAB Antroji reklamos ateljė	„RS 2“	Šiauliai
2.	UAB „Artvydas“	„TAU“	Kaunas
3.	UAB „ATVIRAI“	Radijo stotis „Nykščiai“	Anykščiai
4.	UAB „AUKŠTAITIJOS RADIJAS“	„XFM“	Panevėžys
5.	UAB „Centro medija“	„XFM“	Kėdainiai
6.	UAB „Garso klipai“	„Mano FM“	Kaunas
7.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Kaunas
8.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Klaipėda
9.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Šiauliai
10.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Vilnius
11.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Marijampolė
12.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Panevėžys
13.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Raseiniai
14.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Ukmergė
15.	UAB „Interbanga“	„EXTRA FM“	Utena
16.	UAB „VYDAS“	„A2“	Vilnius
17.	UAB „Labas, Klaipėda“	„XFM“	Klaipėda
18.	UAB „Labas, Klaipėda“	„XFM“	Kaunas
19.	UAB „Labas, Klaipėda“	„XFM“	Vilnius
20.	UAB „Labas, Klaipėda“	„XFM“	Biržai
21.	UAB „Lamantas“	„Mažeikiai.FM“	Mažeikiai
22.	UAB „Lamantas“	„Kapsai“	Marijampolė
23.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Šiauliai
24.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Klaipėda
25.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Kaunas
26.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Vilnius
27.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Viešintos
28.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Alytus

Eil.Nr.	Transliuotojas	Radio programos pavadinimas	Vietovė
29.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Telšiai
30.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Marijampolė
31.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Biržai
32.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Utena
33.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Varėna
34.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Jurbarkas
35.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Rokiškis
36.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Joniškis
37.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Šilutė
38.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Plungė
39.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	Tauragė
40.	UAB „Mažeikių aidas“	„Mažeikių aidas“	Mažeikiai
41.	UAB „PLUNSTA“	„Spindulys“	Plungė
42.	UAB „PROARSA“	„JAZZ FM“	Vilnius
43.	UAB „PROARSA“	„Vaikų radijas“	Vilnius
44.	UAB „Radijas kelyje“	„Kelyje“	Kaunas
45.	UAB „Radijas kelyje“	„Kelyje“	Klaipėda
46.	UAB „Radijas kelyje“	„Kelyje“	Vilnius
47.	UAB „RADIOLA“	„Europos Hitų Radijas“	Vilnius
48.	UAB „RADIOLA“	„Europos Hitų Radijas“	Klaipėda
49.	UAB „RADIOLA“	„Europos Hitų Radijas“	Kaunas
50.	UAB „RADIOLA“	„SUPER FM“	Vilnius
51.	UAB „RADIJO PULSAS“	„Pulsas“	Biržai
52.	UAB „RADIJO PULSAS“	„Pulsas“	Panevėžys
53.	UAB „RADIJO STOTIS LALUNA“	„Laluna“	Klaipėda
54.	UAB „RADIJO STOTIS LALUNA“	„Raduga“	Klaipėda
55.	UAB „REKLAMOS GAMA“	„Radijogama“	Klaipėda
56.	UAB „SAULĖS RADIJAS“	„Saulės radijas“	Šiauliai

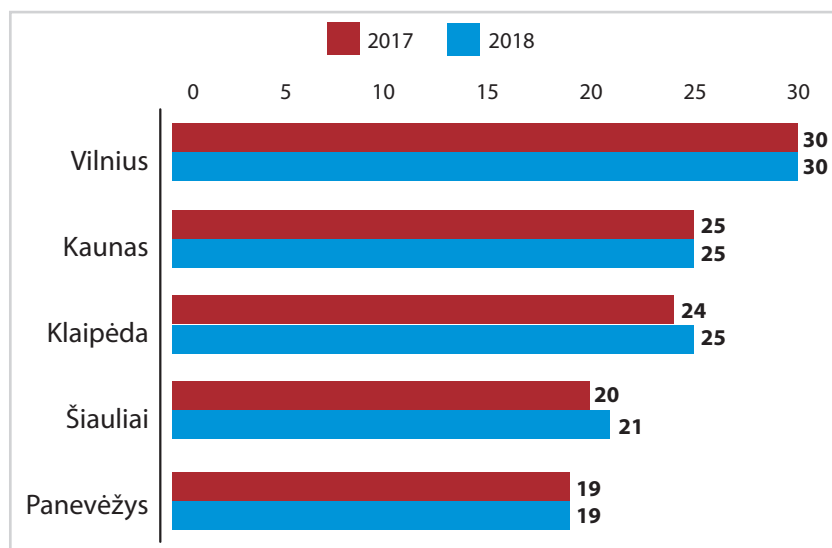

Eil.Nr.	Transliuotojas	Radio programos pavadinimas	Vietovė
57.	Šiaulių Didždvario gimnazija	„Radijo klubas“	Šiauliai
58.	VšĮ „Šou imperija“	„Tauragės radijas“	Tauragė
59.	UAB „TARPTAUTINIS BALTIJOS BANGŲ RADIJAS“	„TARPTAUTINIS BALTIJOS BANGŲ RADIJAS“	Anykščiai (Viešintos)
60.	VšĮ Utenos radijas	„Utenos radijas“	Utena
61.	Vilniaus Baltupių progimnazija	„Baltupių radijas“	Vilnius
62.	Vilniaus universitetas	„Start FM“	Vilnius
63.	UAB „ZNAD WILII RADIJO STOTIS“	„Znad Wili“	Vilnius

VšĮ „Zorza“ radijo programą „RADIOWILNO“ ir VšĮ „Ištiesk gerumo ranką nuskriaustiesiems“ radijo programą „FIX FM“ transliuoja tik internetu.

Radio programų dažniai didžiuosiuose Lietuvos miestuose

1 paveikslėlis. Radio programų skaičius didžiausiuose Lietuvos miestuose 2017–2018 m.

Šaltinis – LRTK

6 lentelė. Radijo programų radijo dažniai Vilniuje (2018 m. gruodžio 31 d. duomenys).

Eil. Nr.	Radijo programos pavadinimas	Radijo programos transliuotojas	Radijo dažnis
1.	„ROCK FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	87,8 MHz
2.	„EXTRA FM“	UAB „Interbanga“	88,5 MHz
3.	„LRT RADIJAS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	89,0 MHz
4.	„Radiocentras“	UAB „RADIOCENTRAS“	89,6 MHz
5.	„Marijos radijas“	VšĮ „Marijos radijas“	93,1 MHz
6.	„Start FM“	VšĮ Vilniaus universitetas	94,2 MHz
7.	„Vaikų radijas“	UAB „PROARSA“	94,9 MHz
8.	„Power Hit Radio“	UAB All Media Radijas	95,9 MHz
9.	„A2“	UAB „VYDAS“	96,4 MHz
10.	„Žinių radijas“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	97,3 MHz
11.	„LRT OPUŠ“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	98,3 MHz
12.	„Baltupių radijas“	Vilniaus Baltupių vidurinė mokykla	98,8 MHz
13.	„JAZZ FM“	UAB „PROARSA“	99,3 MHz
14.	„Europos Hitų Radijas“	UAB „RADIOLA“	99,7 MHz
15.	„ZIP FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	100,1 MHz
16.	„SUPER FM“	UAB „RADIOLA“	100,5 MHz
17.	„Pūkas – 2“	UAB „Pūkas“	100,9 MHz
18.	„EASY FM“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	101,5 MHz
19.	„Geras FM“	UAB „GERUDA“	101,9 MHz
20.	„Gold FM“	UAB „LAISVOJI BANGA“	102,6 MHz
21.	„Lietus“	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	103,1 MHz
22.	„Znad Willi“	UAB „ZNAD WILII RADIJO STOTIS“	103,8 MHz
23.	„RELAX FM“	VšĮ „KVARTOLĖ“	104,3 MHz
24.	„XFM“	UAB „Labas, Klaipėda“	104,7 MHz
25.	„LRT KLASIKA“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	105,1 MHz
26.	„RUSRADIO LT“	UAB „RADIOCENTRAS“	105,6 MHz
27.	„M-1 plius“	UAB „M-1“	106,2 MHz
28.	„M-1“	UAB „M-1“	106,8 MHz
29.	„Pūkas“	UAB „Pūkas“	107,3 MHz
30.	„Kelyje“	UAB „Radijas kelyje“	107,7 MHz

7 lentelė. Radijo programų radijo dažniai Kaune (2018 m. gruodžio 31 d. duomenys).

Eil. Nr.	Radijo programa	Radijo programos transliuotojas	Radijo dažnis
1.	„XFM“	UAB „Labas, Klaipėda“	88,1 MHz
2.	„ROCK FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	90,3 MHz
3.	„Power Hit Radio“	UAB All Media Radijas	91,0 MHz
4.	„Geras FM“	UAB „GERUDA“	91,9 MHz
5.	„Pūkas – 2“	UAB „Pūkas“	92,4 MHz
6.	„MANO FM“	UAB „Garso klipai“	94,4 MHz
7.	„Marijos radijas“	VšĮ „Marijos radijas“	95,7 MHz
8.	„LRT KLASIKA“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	96,2 MHz
9.	„EASY FM“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	97,1 MHz
10.	„M-1 plus“	UAB „M-1“	97,6 MHz
11.	„LRT OPUS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	98,0 MHz
12.	„RELAX FM“	VšĮ „KVARTOLĖ“	98,5 MHz
13.	„RUSRADIO LT“	UAB „RADIOCENTRAS“	100,4 MHz
14.	„LRT RADIJAS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	102,1 MHz
15.	„Europos Hitų radijas“	UAB „RADIOLA“	102,5 MHz
16.	„TAU“	UAB „Artvydas“	102,9 MHz
17.	„Lietus“	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	103,5 MHz
18.	„ZIP FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	104,1 MHz
19.	„Gold FM“	UAB „LAISVOJI BANGA“	104,5 MHz
20.	„Žinių radijas“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	104,9 MHz
21.	„EXTRA FM“	UAB „Interbanga“	105,4 MHz
22.	„Kelyje“	UAB „Radijas kelyje“	105,9 MHz
23.	„M-1“	UAB „M-1“	106,6 MHz
24.	„Radiocentras“	UAB „RADIOCENTRAS“	107,1 MHz
25.	„Pūkas“	UAB „Pūkas“	107,6 MHz

8 lentelė. Radijo programų radijo dažniai Klaipėdoje (2018 m. gruodžio 31 d. duomenys).

Eil. Nr.	Radijo programa	Radijo programos transliuotojas	Radijo dažnis
1.	„M FM“	„MB Finbros“	88,2 MHz
2.	„Pūkas - 2“	UAB „Pūkas“	90,1 MHz
3.	„RUSRADIO LT“	UAB „RADIOCENTRAS“	90,6 MHz
4.	„XFM“	UAB „Labas, Klaipėda“	91,4 MHz
5.	„LRT OPUS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	91,9 MHz
6.	„ZIP FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	92,5 MHz
7.	„EASY FM“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	93,3 MHz
8.	„RELAX FM“	VšĮ „KVARTOLĖ“	93,7 MHz
9.	„Laluna“	UAB „RADIJO STOTIS LALUNA“	94,9 MHz
10.	„Europos Hitų Radijas“	UAB „RADIOLA“	96,2 MHz
11.	„Power Hit Radio“	UAB All Media Radijas	96,7 MHz
12.	„M-1 plus“	UAB „M-1“	98,3 MHz
13.	„Radijogama“	UAB „Reklamos gama“	99,0 MHz
14.	„Kelyje“	UAB „Radijas kelyje“	99,8 MHz
15.	„EXTRA FM“	UAB „Interbanga“	100,2 MHz
16.	„Raduga“	UAB „RADIJO STOTIS LALUNA“	100,8 MHz
17.	„Radiocentras“	UAB „RADIOCENTRAS“	101,5 MHz
18.	„Žinių radijas“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	102,2 MHz
19.	„LRT RADIJAS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	102,8 MHz
20.	„Lietus“	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	103,7 MHz
21.	„Gold FM“	UAB „LAISVOJI BANGA“	104,1 MHz
22.	„LRT KLASIKA“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	105,3 MHz
23.	„Marijos radijas“	VšĮ „Marijos radijas“	106,0 MHz
24.	„M-1“	UAB „M-1“	106,5 MHz
25.	„Pūkas“	UAB „Pūkas“	107,8 MHz

9 lentelė. Radijo programų radijo Šiauliuose (2018 m. gruodžio 31 d. duomenys).

Eil. Nr.	Programa	Transliuotojas	Radijo dažnis
1.	„ZIP FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	88,2 MHz
2.	„XXL FM“	UAB „Info XXL“	88,8 MHz
3.	„Power Hit Radio“	UAB All Media Radijas	89,7 MHz
4.	„LRT OPUS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	90,5 MHz
5.	„Marijos radijas“	VšĮ „Marijos radijas“	91,8 MHz
6.	„Radiocentras“	UAB „RADIOCENTRAS“	92,2 MHz
7.	„Pūkas“	UAB „Pūkas“	95,7 MHz
8.	„ŽINIŲ RADIJAS“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	97,0 MHz
9.	„Pūkas - 2“	UAB „Pūkas“	97,4 MHz
10.	„RS2“	UAB „Antroji reklamos ateljė“	97,8 MHz
11.	„M-1 plus“	UAB „M-1“	100,5 MHz
12.	„LRT RADIJAS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	100,9 MHz
13.	„RELAX FM“	VšĮ „KVARTOLĖ“	101,7 MHz
14.	„Saulės radijas“	UAB „SAULĖS RADIJAS“	102,5 MHz
15.	„LRT KLASIKA“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	103,4 MHz
16.	„Lietus“	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	103,9 MHz
17.	„Gold FM“	UAB „LAISVOJI BANGA“	104,3 MHz
18.	„EXTRA FM“	UAB „Interbanga“	105,4 MHz
19.	„RUSRADIO LT“	UAB „RADIOCENTRAS“	105,8 MHz
20.	„M-1“	UAB „M-1“	106,3 MHz
21.	„Radijo klubas“	Šiaulių Didždvario gimnazija	99,4 MHz

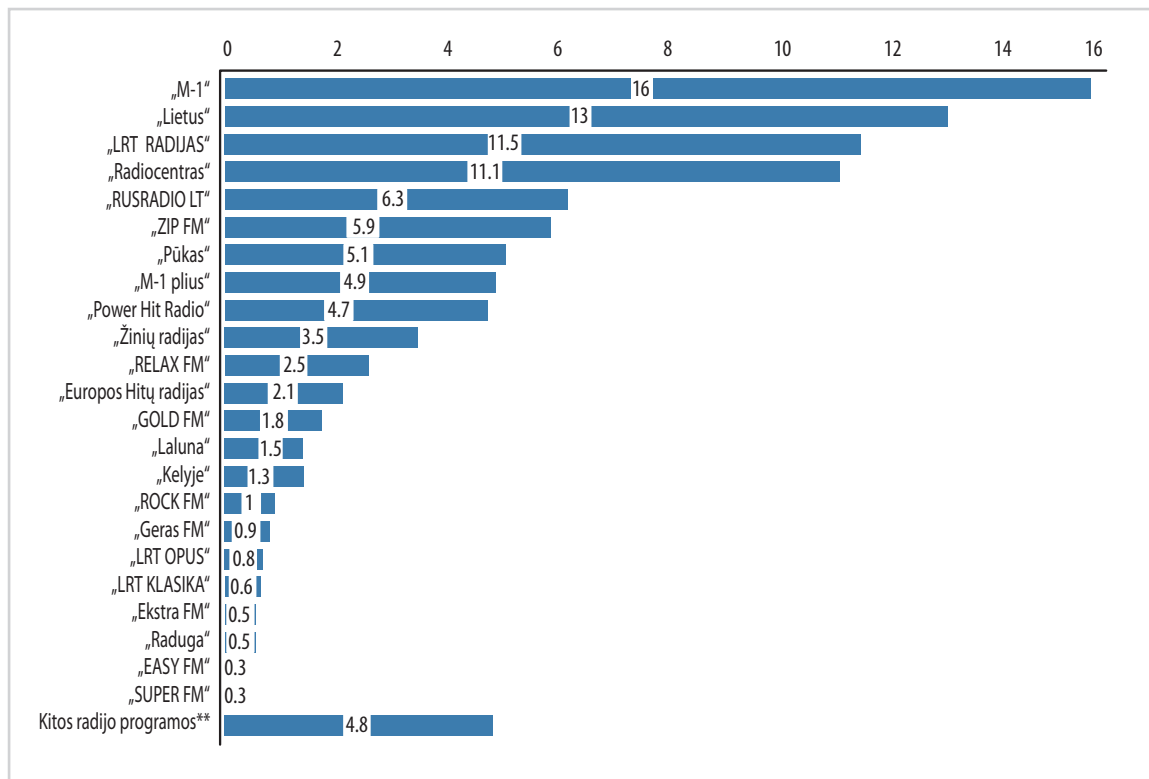
10 lentelė. Radijo programų radijo dažniai Panevėžyje (2018 m. gruodžio 31 d. duomenys).

Eil. Nr.	Programa	Transliuotojas	Radijo dažnis
1.	„Power Hit Radio“	UAB All Media Radijas	87,9MHz
2.	„Pūkas 2“	UAB „Pūkas“	90,8 MHz
3.	„ROCK FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	92,0 MHz
4.	„EXTRA FM“	UAB „Interbanga“	93,2 MHz
5.	„LRT OPUS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	93,7 MHz
6.	„RELAX FM“	VšĮ „KVARTOLĖ“	94,3 MHz
7.	„Pulsas“	UAB „RADIJO PULSAS“	96,6 MHz
8.	„ZIP FM“	UAB „RADIOCENTRAS“	99,1 MHz
9.	„M-1 plus“	UAB „M-1“	100,2 MHz
10.	„Radiocentras“	UAB „RADIOCENTRAS“	101,4 MHz
11.	„Pūkas“	UAB „Pūkas“	102,3 MHz
12.	„Lietus“	UAB radijo stotis „ULTRA VIRES“	103,0 MHz
13.	„RUSRADIO LT“	UAB „RADIOCENTRAS“	103,7 MHz
14.	„Gold FM“	UAB „LAISVOJI BANGA“	104,8 MHz
15.	„LRT KLASIKA“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	105,3 MHz
16.	„M-1“	UAB „M-1“	106,0 MHz
17.	„XFM“	UAB „Aukštaitijos radijas“	106,9 MHz
18.	„LRT RADIJAS“	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	107,5 MHz
19.	„ŽINIŲ RADIJAS“	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	107,9 MHz

Populiariausiomis radijo programomis pagal pasiektą dienos auditoriją ir pagal klausyto laiko dalį Lietuvoje 2018 m., kaip ir 2017 m., išliko „M-1“, „Lietus“, ir „LRT RADIJAS“. Prie šios programos 2018 m. priartėjęs pagal pasiekimo rodiklius „Radiocentras“ – ketvirtoje pozicijoje. Pagal klausyto laiko dalį šios keturios radijo programos tiek 2017 m., tiek 2018 m. sudarė 56,7 procentus viso apklaustos auditorijos klausyto laiko.

Duomenys apie radijo programų auditoriją 2017–2018 m. (žr. 2 ir 3 paveikslėlius)

2 paveikslėlis. Radijo auditorijos dienos pasiekimas procentais*, 2017 m. ruduo–žiema.

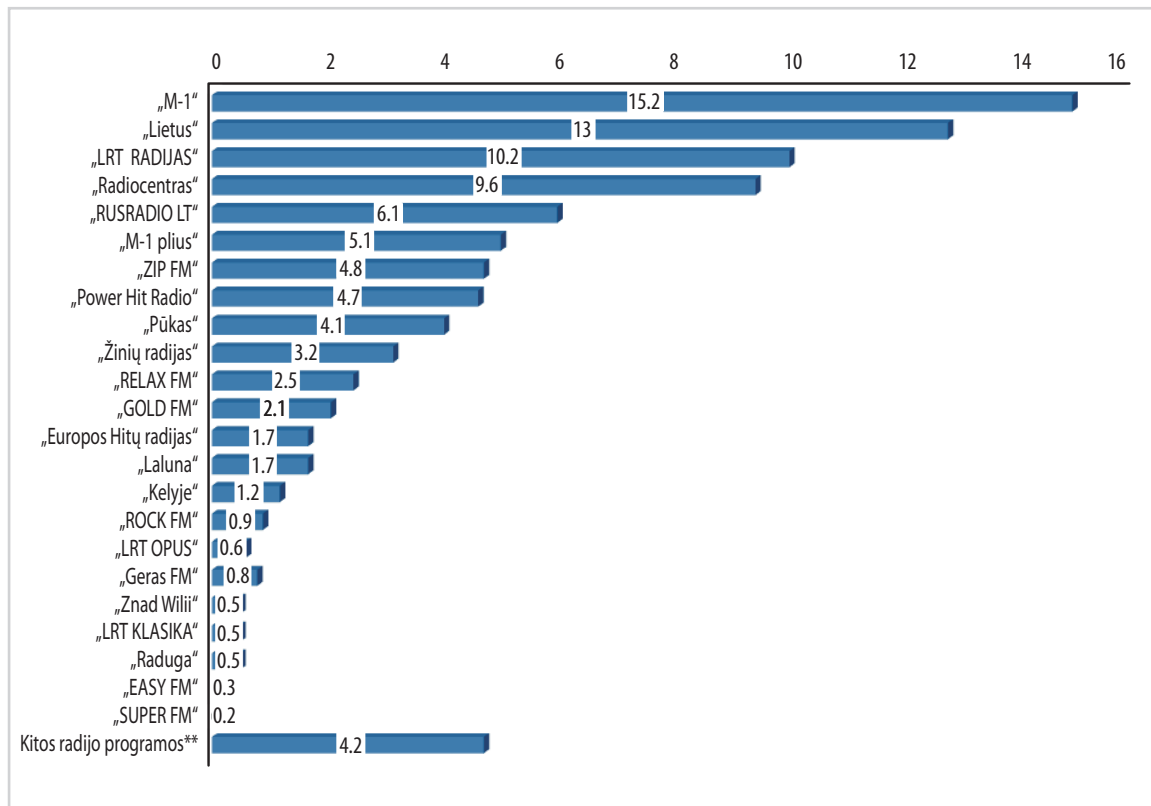

Šaltinis – KANTAR TNS

* Pasiiekta radijo stočių dienos auditorija – procentas žmonių, kurie klausosi radijo stoties bent 5 min. per dieną.

** Kitos radijo programos – regioninių radijo stočių asociacijai priklausančios radijo programos: „A2“, „FM99“, „Kapsai“, „Mažeikių aidas“, „Mažeikiai. FM“, „Pulsas“, „RS2“, „SAULĖS RADIJAS“, „Spindulys“, „Tau“, „Tauragės radijas“, „Radijogama“ ir kitos radijo programos.

3 paveikslėlis. Radijo auditorijos dienos pasiekimas procentais*, 2018 m. rudenį–žiema.

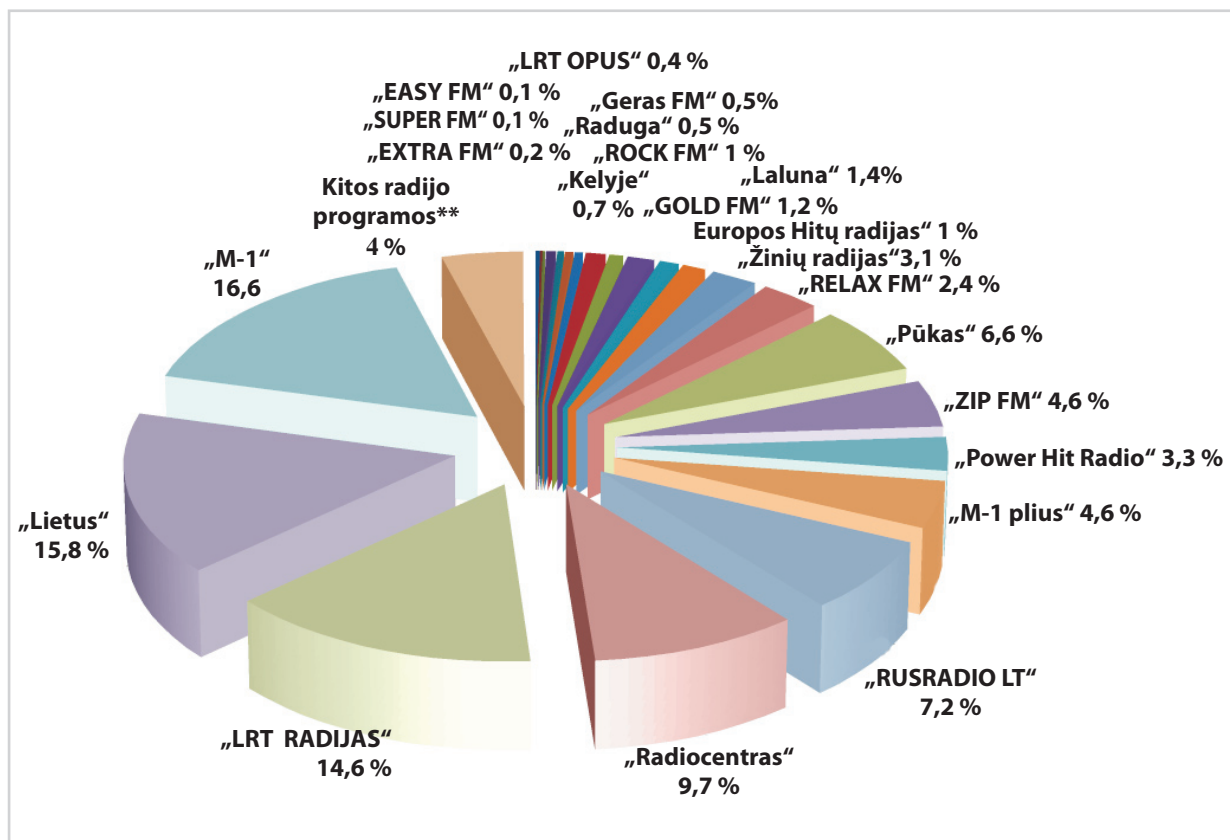

Šaltinis – KANTAR TNS

* Pasiiekta radijo stočių dienos auditorija – procentas žmonių, kurie klausosi radijo stoties bent 5 min. per dieną.

** Kitos radijo programos – regioninių radijo stočių asociacijai priklausančios radijo programos: „A2“, „FM99“, „Kapsai“, „Mažeikių aidas“, „Mažeikiai. FM“, „Pulsas“, „RS2“, „SAULĖS RADIJAS“, „Spindulys“, „Tau“, „Tauragės radijas“, „Radijogama“ ir kitos radijo programos.

4 paveikslėlis. Radijo programų auditorija pagal klausyto laiko dalį*. 2017 m. ruduo–žiema

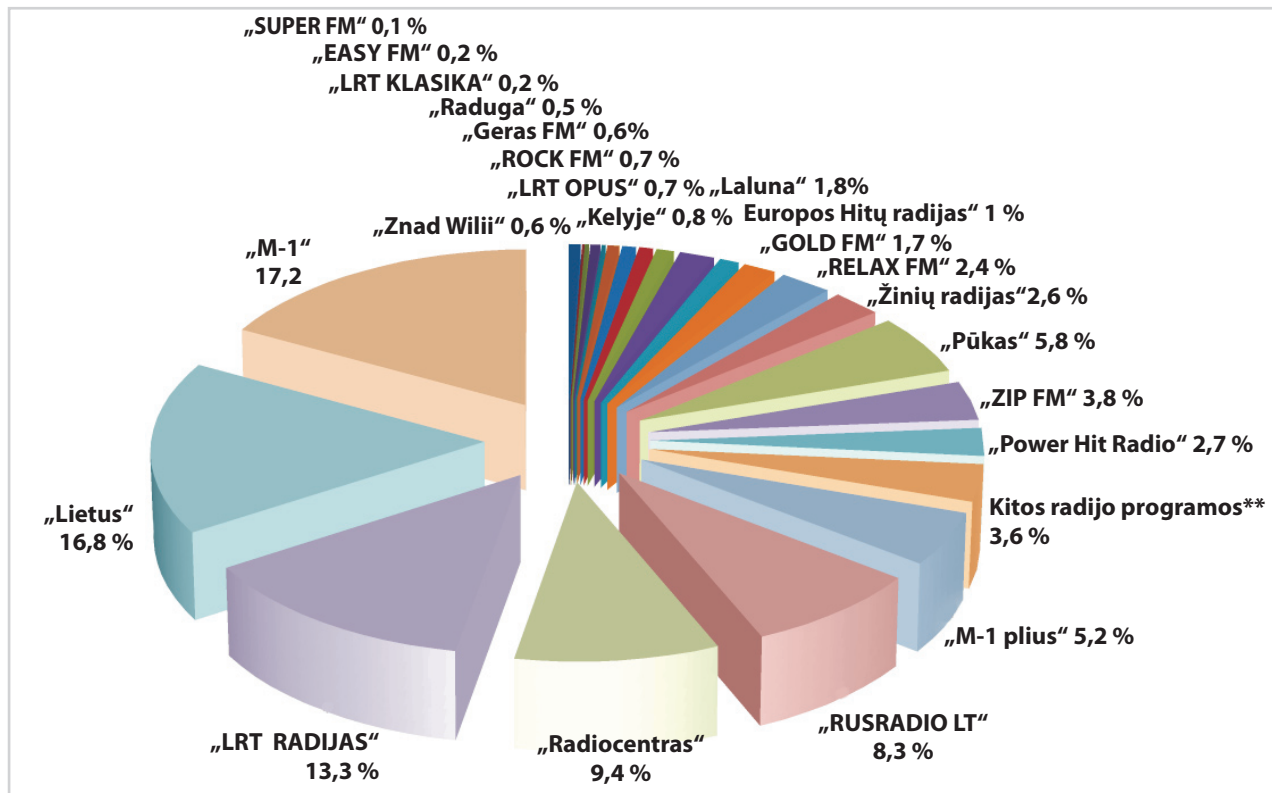

Šaltinis – KANTAR TNS

* Radijo auditorija pagal klausyto laiko dalį – konkrečiai radijo stočiai tenkantys klausyti laiko intervalai bendrame klausytame laike.

** Kitos radijo programos – regioninių radijo stočių asociacijai priklausančios radijo programos: „A2“, „FM99“, „Kapsai“, „Mažeikių aidas“, „Mažeikiai. FM“, „Pulsas“, „RS2“, „SAULĖS RADIJAS“, „Spindulys“, „Tau“, „Tauragės radijas“, „Radijogama“ ir kitos radijo programos.

5 paveikslėlis. Radijo programų auditorija pagal klausyto laiko dalį*. 2018 m. ruduo–žiema.

Šaltinis – KANTAR TNS

* Radijo auditorija pagal klausyto laiko dalį - konkrečiai radijo stočiai tenkantys klausyti laiko intervalai bendrame klausytame laike.

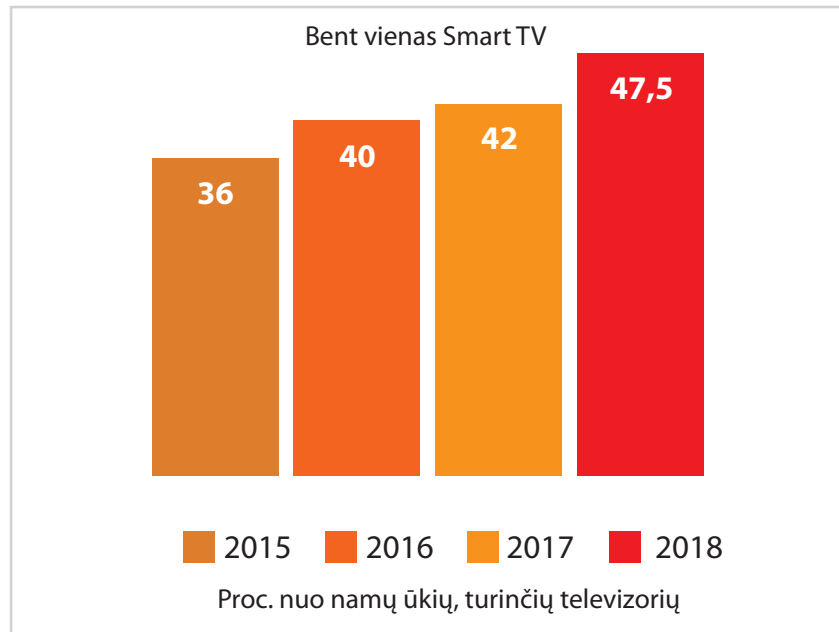
** Kitos radijo programos - regioninių radijo stočių asociacijai priklausančios radijo programos: „A2“, „FM99“, „Kapsai“, „Mažeikių aidas“, „Mažeikiai. FM“, „Pulsas“, „RS2“, „SAULĖS RADIJAS“, „Spindulys“, „Tau“, „Tauragės radijas“, „Radijogama“ ir kitos radijo programos.

KANTAR TNS TYRIMAS: TV ŽIŪRĖJIMAS LIETUVOJE

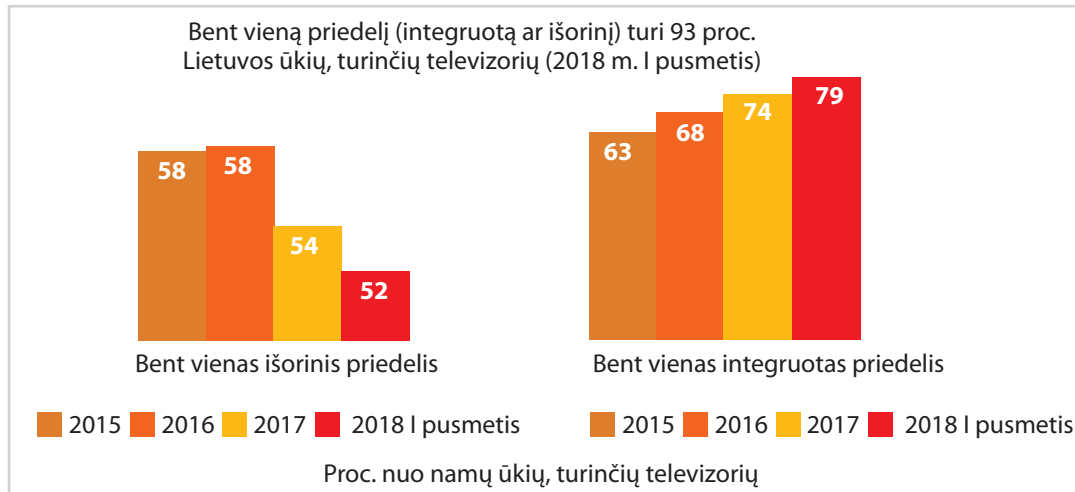
Siekdama išsiaiškinti Lietuvos gyventojų televizijos programų žiūrėjimo įpročių pokyčius, LRTK užsakė rinkos tyrimų bendrovei TNS LT, UAB (prekinis ženklas – KANTAR TNS) atlikti tyrimą apie Lietuvos namų ūkiuose turimą įrangą, televizijos signalo priėmimo būdus, galimybes žiūrėti televizijos ir video turinį internete. KANTAR TNS, atlikusi tyrimą, pateikė 2015–2017 m. ir 2018 I pusmečio tyrimo ataskaitą, iš kurios matyti namų ūkiuose augantis išmaniųjų televizorių skaičiaus didėjimas, taip pat vis didėjanti dalis namų ūkių, galinčių žiūrėti televizijos programas mobiliaisiais įrenginiais bei naudotis įrašytų televizijos programų paslauga (žr. 6–12 paveikslėlius).

6 paveikslėlis. Išmanieji (Smart) televizoriai Lietuvos namų ūkiuose.

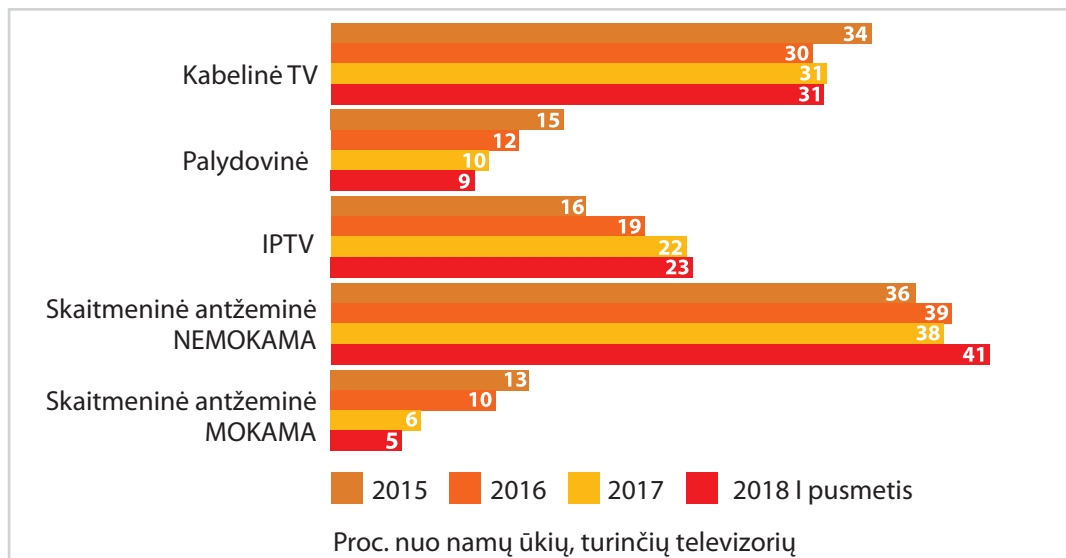
Šaltinis – KANTAR TNS

7 paveikslėlis. Namų ūkiai, turintys skaitmeninius priedelius.

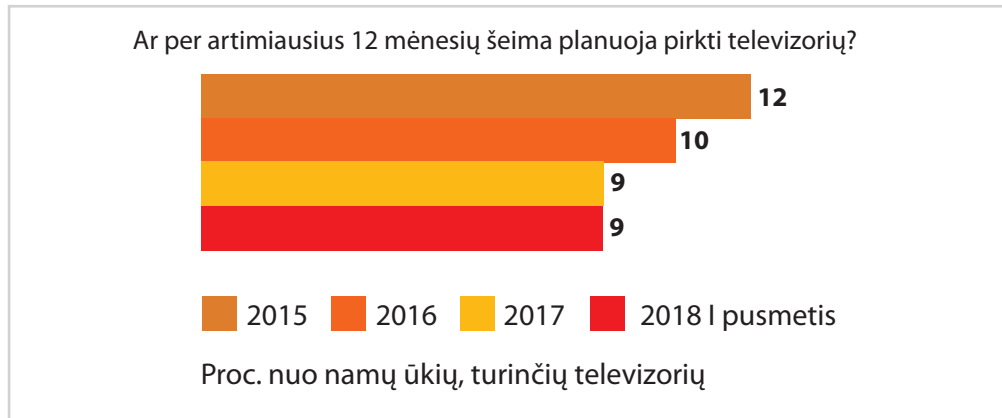
Šaltinis – KANTAR TNS

8 paveikslėlis. TV signalo priėmimo būdai.

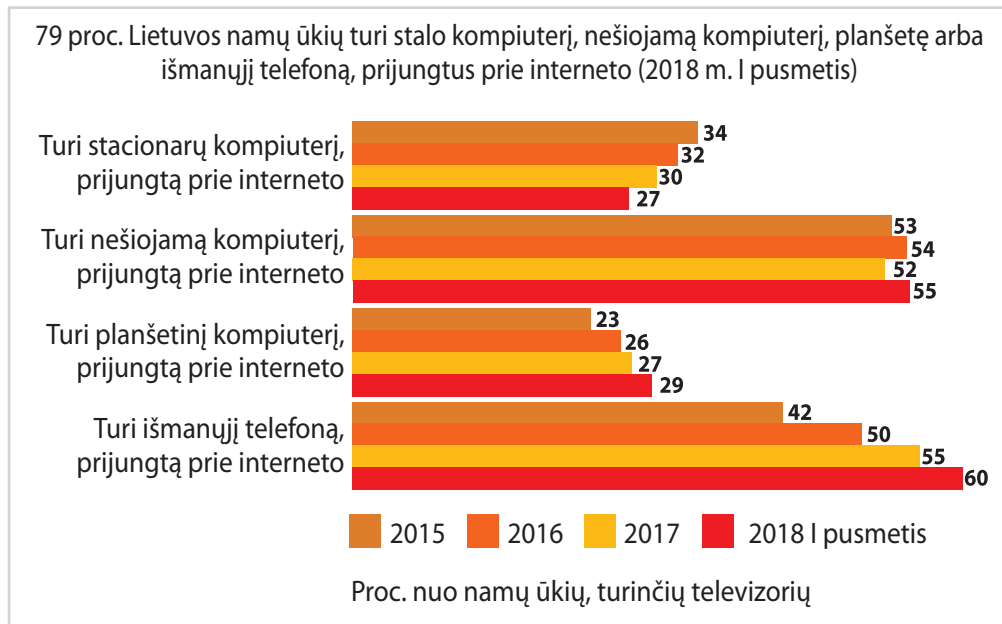

Šaltinis – KANTAR TNS

9 paveikslėlis. Planai įsigyti naują televizorių per artimiausius 12 mėn.

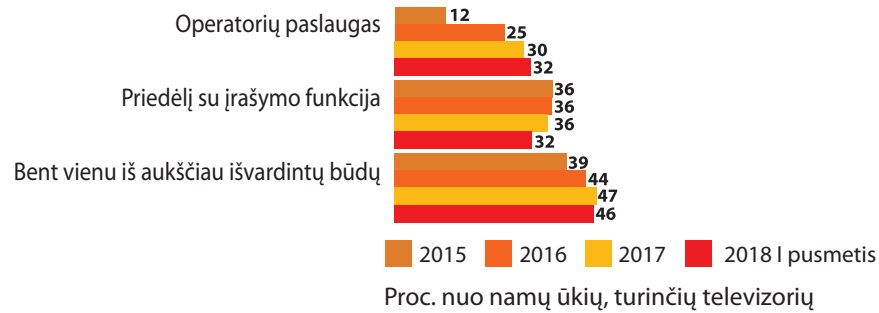
10 paveikslėlis. Galimybė žiūrėti TV ir video turinį internete.

11 paveikslėlis. Galimybė žiūrėti įrašytas programas (Time shift).

46 proc. Lietuvos TV namų ūkių, turinčių televizorių, turi galimybę žiūrėti TV programas, naudojant įrašančius priedėlius ar operatoriaus paslaugas.

Turi galimybę įrašyti ir vėliau peržiūrėti TV programas naudojant:

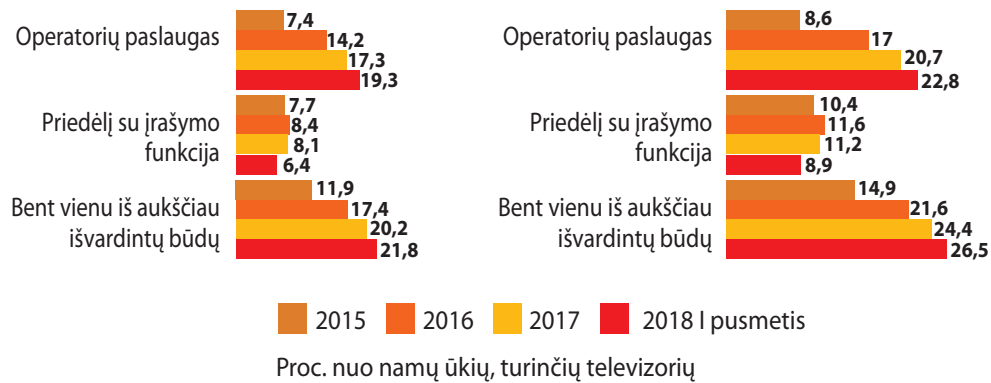

Šaltinis – KANTAR TNS

12 paveikslėlis. Naudojimas TV programų įrašymo galimybe (Time Shift).

46 proc. Lietuvos TV namų ūkių, turinčių televizorių, turi galimybę atidėtam TV žiūrėjimui (Time Shift'ui). Bent kartą per savaitę Time Shift'o galimybe pasinaudoja 22 proc. namų ūkių.

Naudoja Time Shift'ą bent kartą per savaitę: Naudoja Time Shift'ą bent kartą per mėnesį:

Šaltinis – KANTAR TNS

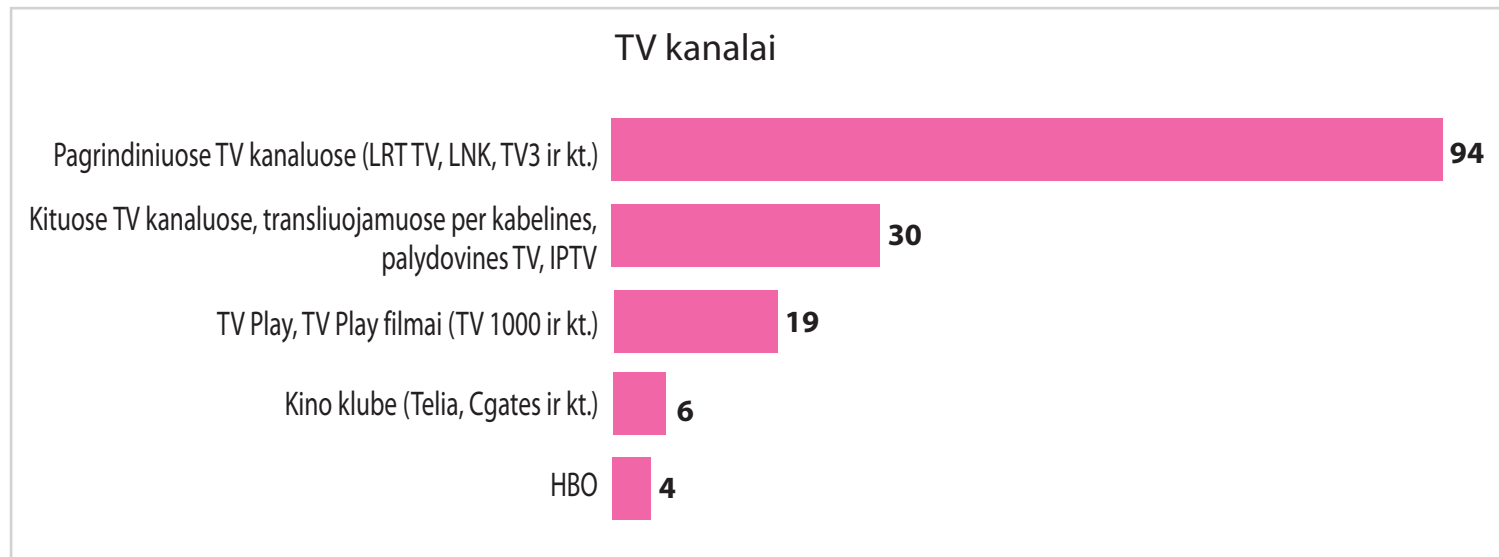

KANTAR TNS TYRIMAS „VIDEO ŽIŪRĖJIMAS“

Norėdama išsiaiškinti, kokiomis techninėmis priemonėmis Lietuvos gyventojai gali žiūrėti filmus, serialus ir kitą vaizdo turinį, LRTK užsakė rinkos tyrimų bendrovei TNS LT, UAB (prekinis ženklas – KANTAR TNS) atlikti tyrimą.

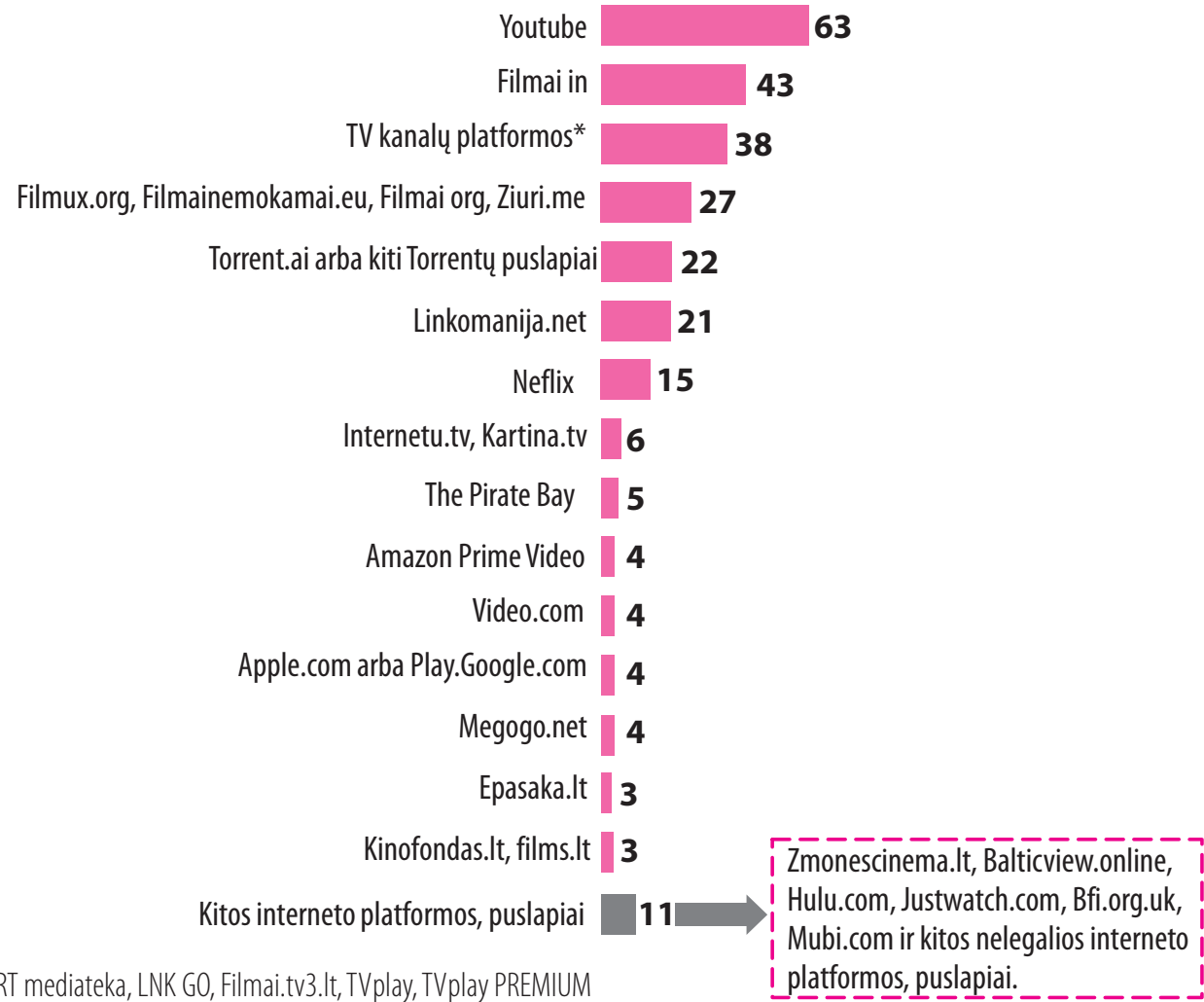
Šis tyrimas buvo atliktas 2018 m. lapkričio 23–26 dienomis, kurio metu KANTAR TNS internetu apklausė 503 16-55 metų gyventojus išlaikant reprezentatyvumą pagal lytį, amžių ir gyvenamąją vietą. Tyrimas parodė, kad vaizdo turinį internetinėse vaizdo keitimosi platformose šalies gyventojai žiūri daugiausia *Youtube* platformoje.

13 paveikslėlis. **Absoliuti dauguma filmus, serialus per televiziją žiūri tradiciškai – pagrindiniuose TV kanaluose** (proc. nuo žiūrėjusių filmus, serialus per TV).

Šaltinis – KANTAR TNS

14 paveikslėlis. **Populiariausių filmų, serialų interneto svetainė – Youtube.**
(proc. nuo žiūrėjusių filmus, serialus internetu).

Šaltinis – KANTAR TNS

TELEVIZIJA

Televizijos programų transliavimas per skaitmenines antžemines televizijos stotis (tinklus)

2017–2018 m. per skaitmeninės antžeminės televizijos stotis (tinklus) Lietuvos Respublikos gyventojai galėjo priimti 11 nemokamų (nekoduotų) nacionalinių televizijos programų (žr. 11 lentelę).

11 lentelė. Nekoduotos nacionalinės skaitmeninės antžeminės televizijos programos.

Eil. Nr.	Transliuotojas	Televizijos programos pavadinimas	Elektroninių ryšių tinklas
1.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT TELEVIZIJA“	LRT skaitmeninės antžeminės televizijos tinklas
2.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT PLIUS“*	
3.	UAB All Media Lithuania	„TV3“	Pirmasis LRTC skaitmeninės antžeminės televizijos tinklas
4.	UAB All Media Lithuania	„TV6“	
5.	UAB All Media Lithuania	„TV8“	
6.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„BTV“	
7.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„LNK“	
8.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„Info TV“	
9.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„LIUKS!“	
10.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„TV1“	
11.	UAB „Lietuvos ryto“ televizija	„Lietuvos rytas.tv“	

* iki 2018 m. spalio 1 d. televizijos programos pavadinimas – „LRT KULTŪRA“.

2017–2018 m. per skaitmenines antžemines televizijos stotis buvo transliuojamos 8 vietinės televizijos programos (žr. 12 lentelę).

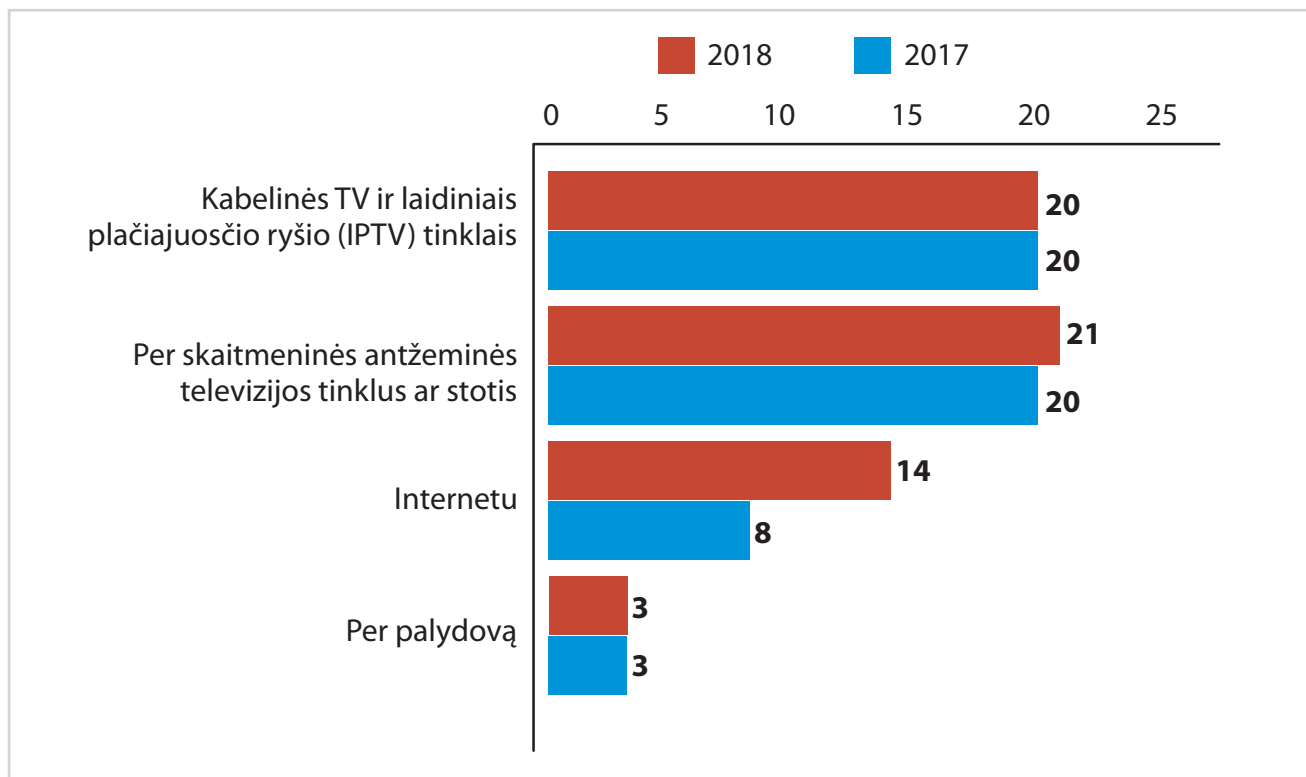
12 lentelė. Per skaitmenines antžemines televizijos stotis transliuojamos vietinės televizijos programos.

Eil.Nr.	Transliuotojas	Televizijos programos pavadinimas	Vietovė
1.	UAB „Pūkas“	„Pūkas-TV“	Kaunas
2.	UAB „Šiaulių apskrities televizija“	„Šiaulių televizija“	Šiauliai
3.	UAB „Roventa“	„Roventos TV“	Mažeikiai
4.	VšĮ Marijampolės televizija	„Marijampolės televizija“	Marijampolė
5.	VšĮ „LN televizija“	„Žemaitijos televizija“	Plungė
6.	UAB „Ilorā“	„Ventos regioninė televizija“	Venta
7.	UAB „TV7“	„TV7“	Jonava
8.	VšĮ Alytaus regioninė televizija	„Dzūkijos televizija“	Alytus

Per skaitmeninių antžeminių televizijos stočių tinklą 24 TV kanalu Trakuose ir 24 TV kanalu Papliaušų k., Elektrėnų sav. du regioniniai televizijos programų transliuotojai transliuoja dvi televizijos programas, VšĮ Regioninė televizija „Aidas“ – televizijos programą „Regioninė televizija „Aidas“, UAB „Inno LT“ – televizijos programą „FMT TV“.

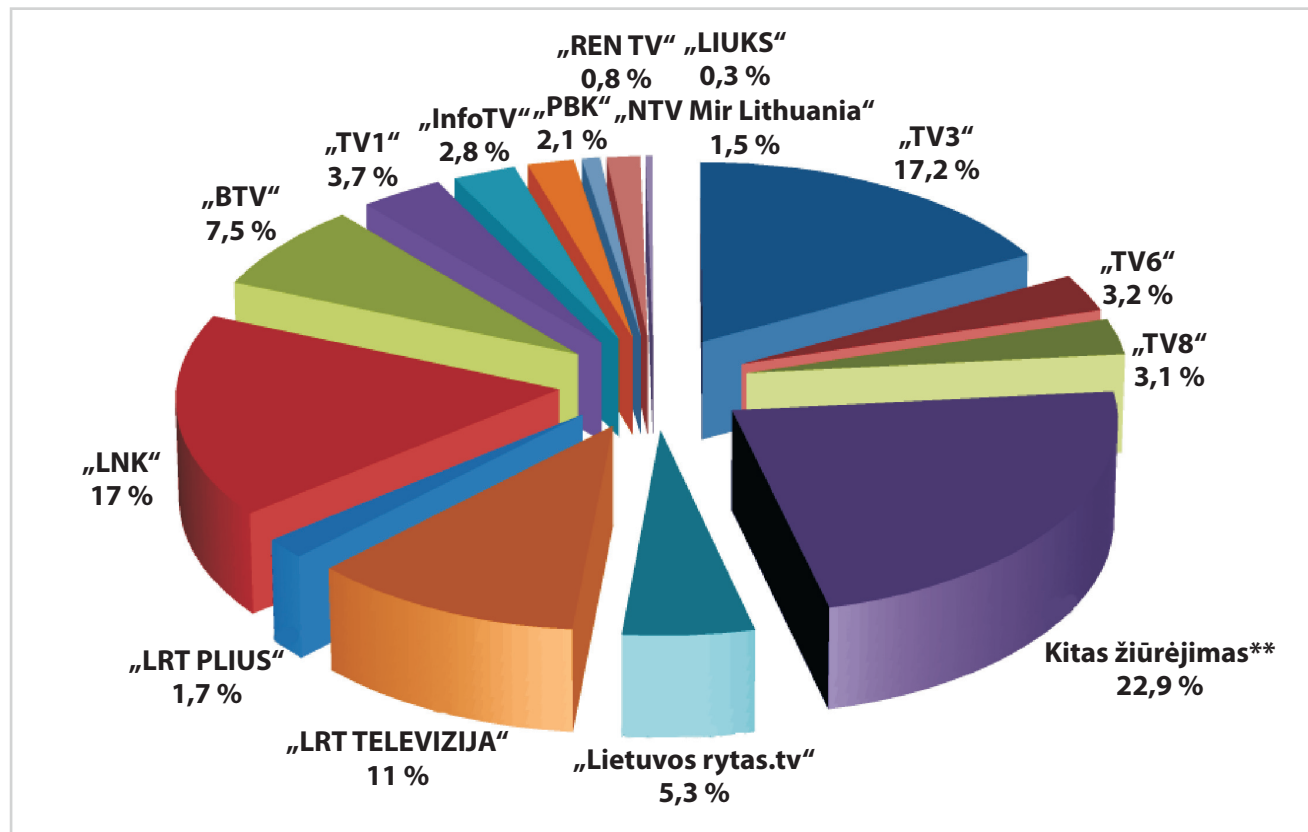

15 paveikslėlis. 2017–2018 m. televizijos programos buvo transliuojamos šiais elektroninių ryšių tinklais.

Televizijos rinkos lyderiais 2018-taisiais, kaip ir 2017 m., išlieka televizijos programos „TV3“ ir „LNK“. Bendrovės KANTAR TNS duomenimis, „TV3“ programos auditorija 2018 m. gruodžio mėn. buvo 17,3 proc., o „LNK“ programos – 15,7 proc. Bendra UAB All Media Lithuania transliuojamų programų („TV3“, „TV6“ ir „TV8“) auditorija siekė 24 proc., o UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“ transliuojamų programų („LNK“, „BTV“, „TV1“, „Info TV“) auditorija buvo 28,1 proc. Lyginant su ankstesniais metais savo auditoriją padidino „LRT TELEVIZIJA“ programa (11,9 proc.). Analogiškai 2017 m. šios programos auditorija buvo 11 proc.,* o 2016 metų gruodį – 8,2 proc.** Tos pačios programos KANTAR TNS duomenimis 2018 metų gruodžio mėnesį buvo lyderės ir pagal per dieną pasiektos auditorijos dydį konsoliduotais duomenimis, „TV3“ pasiekė 42,7 proc., „LNK“ – 40,8 proc., o „LRT TELEVIZIJA“ – 34,3 proc. Lietuvos gyventojų kasdien.***

16 paveikslėlis. Televizijos programų auditorijos struktūra pagal žiūrėtoją laiką*. 2017 gruodis. Konsoliduoto žiūrėjimo duomenys (įskaitant 7 dienų atidėtą žiūrėjimą).

Šaltinis – KANTAR TNS

* Auditorijos struktūra pagal žiūrėtoją laiką – viso žiūrėto laiko dalis, tenkanti konkrečiai TV programai.

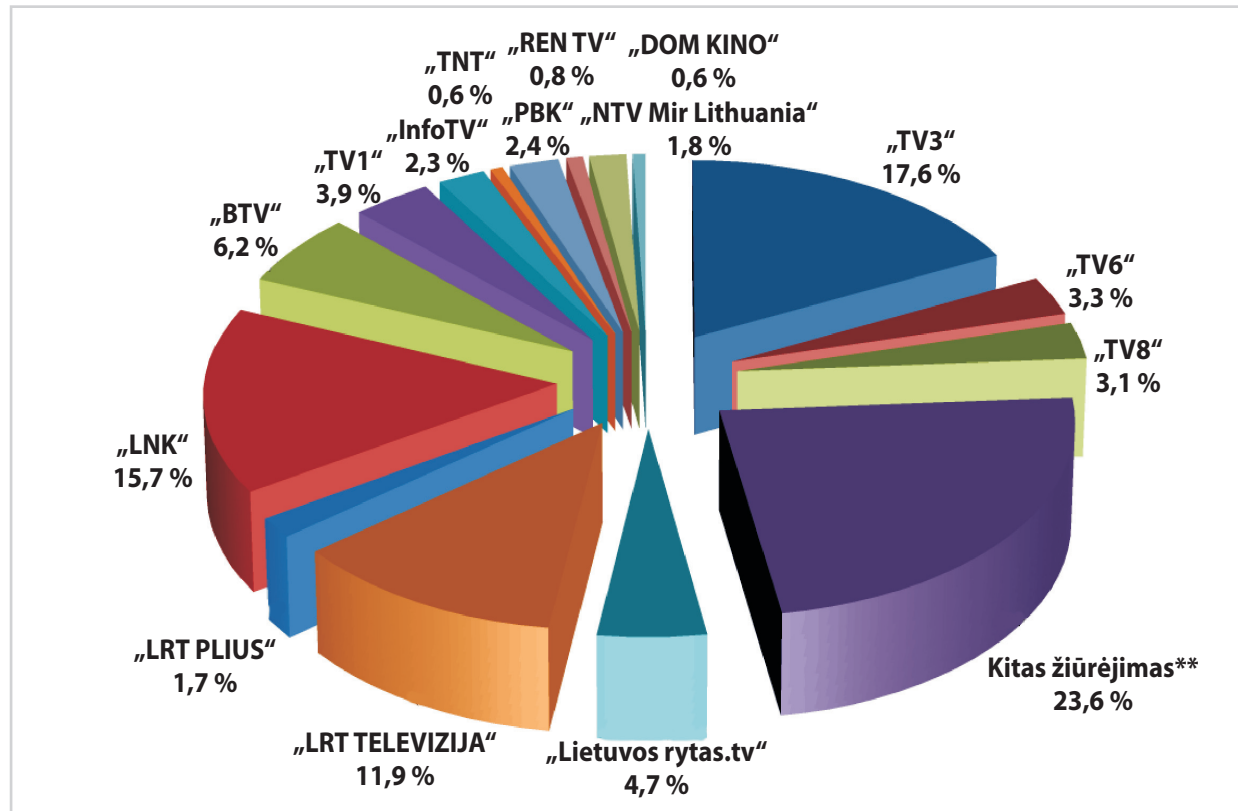
** Kitas žiūrėjimas – žiūrėjimas TV programų, kurios nėra 15 matuojamų kanalų sąrašė. Tai įvairios regioninės, užsienio programos, programos, transliuojamos palydovu ar IPTV tinklais.

* <http://www.tns.lt/lt/news/tv-auditorijos-tyrimo-rezultatai-2016-m-gruodis/>

** <http://www.tns.lt/lt/news/tv-auditorijos-tyrimo-rezultatai-2017-m-gruodis/>

*** <http://www.tns.lt/lt/news/tv-auditorijos-tyrimo-rezultatai-2018-m-gruodis/>

17 paveikslėlis. Televizijos programų auditorijos struktūra pagal žiūrėto laiką*. 2018 gruodis. Konsoliduoto žiūrėjimo duomenys (įskaitant 7 dienų atidėtą žiūrėjimą).

Šaltinis – KANTAR TNS

* Auditorijos struktūra pagal žiūrėto laiką – viso žiūrėto laiko dalis, tenkanti konkrečiai TV programai.

** Kitas žiūrėjimas – žiūrėjimas TV programų, kurios nėra 15 matuojamų kanalų sąrašė. Tai įvairios regioninės, užsienio programos, programos, transliuojamos palydovu ar IPTV tinklais.

Pateikti televizijos programų auditorijos duomenys rodo, kad populiariausiomis programomis išlieka programos „TV3“ ir „LNK“, o bendrovių UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“ ir UAB All Media Lithuania transliuojamų programų bendra auditorijos struktūra pagal žiūrėto laiko dalį 2017 m. sudarė 52,7 proc. , o 2018 m. gruodžio mėn. – 52,1 proc.

NELICENCIJUOJAMA VEIKLA

2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis per dvejus metus LRTK buvo pateikti 105 pranešimai apie nelicencijuojamos radijo ir televizijos programų transliavimo ir retransliavimo veiklos, televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams veiklos ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo veiklos vykdymą.

13 lentelė. 2017–2018 m. pranešimai apie nelicencijuojamos veiklos pradžią arba jos nutraukimą.

Nr.		2017 m.	2018 m.
1.	Apie televizijos programų platinimo internete paslaugų teikimo pradžią	3	1
2.	Apie televizijos programų retransliavimo laidiniais plačiajuosčio ryšio (toliau – IPTV) tinklais paslaugų teikimo pradžią	2	4
3.	Apie televizijos programų transliavimo internete paslaugų teikimo pradžią	4	1
4.	Apie radijo programos transliavimo interneto svetainėje teikimo pradžią	8	11
5.	Apie užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo pradžią ir programų retransliavimo IPTV tinklais pradžią	1	-
6.	Apie užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis ir televizijos programų transliavimo internete paslaugų teikimo pradžią	-	1
7.	Apie užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo pradžią	-	1
8.	Apie užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis ir televizijos programų platinimo internete paslaugų teikimo pradžią	-	1
9.	Apie užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo pradžią ir radijo programos transliavimo interneto svetainėje pradžią	1	-
10.	Apie televizijos ir radijo programų transliavimą internete	2	-

Televizijos programų retransliavimas 2017–2018 m.

Nr.	Ūkio subjektų, retransliuojančių televizijos programas, skaičius	2017 m.	2018 m.
1.	Televizijos programas retransliavo (viso)	41	48
2.	Televizijos programas retransliavo per skaitmenines antžemines televizijos stotis ar stočių tinklą	3	5
3.	Televizijos programas retransliavo mikrobangų daugiakanalės televizijos (toliau –MDTV) tinklais	2	2
4.	Televizijos programas retransliavo kabelinės televizijos tinklais	17	17
5.	Televizijos programas retransliavo kabelinės televizijos ir IPTV tinklais	11	9
6.	Televizijos programas retransliavo IPTV tinklais	11	16
7.	Televizijos programas retransliavo per dirbtinį Žemės palydovą.	1	1

Analizuojant televizijos programų retransliavimo paslaugų rinką matyti, kad nuolat mažėja tradicinės kabelinės televizijos, MDTV bei mokamos skaitmeninės antžeminės televizijos vartotojų skaičius. 2018 m. spalio 1 d. Telia Lietuva, AB nutraukus mokamos skaitmeninės antžeminės televizijos retransliavimo paslaugą, šios paslaugos vartotojų sumažėjo iki minimumo (žr. 18 paveikslėlį).

Televizijos programų retransliavimas per skaitmenines antžemines televizijos stotis

2017–2018 m. Lietuvoje per skaitmenines antžemines televizijos stotis televizijos programas retransliavo ir (ar) buvo išduotos retransliuojamo turinio licencijos 5 retransliuotojams – VšĮ Alytaus regioninė televizija, UAB „BALTICUM TV“, UAB „TARPTAUTINIS BALTIJOS BANGŲ RADIJAS“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „Bitė Lietuva“.

VšĮ Alytaus regioninė televizija per 55 TV kanalo skaitmeninės antžeminės televizijos stotį Alytuje retransliuoja televizijos programą „Pūkas-TV“.

UAB „BALTICUM TV“ retransliuoja:

- per 45 TV kanalo skaitmeninės antžeminės televizijos stotį Klaipėdoje – 10 televizijos programų paketą;
- per 40 TV kanalo skaitmeninės antžeminės televizijos stotį Plungėje – 9 televizijos programų paketą.

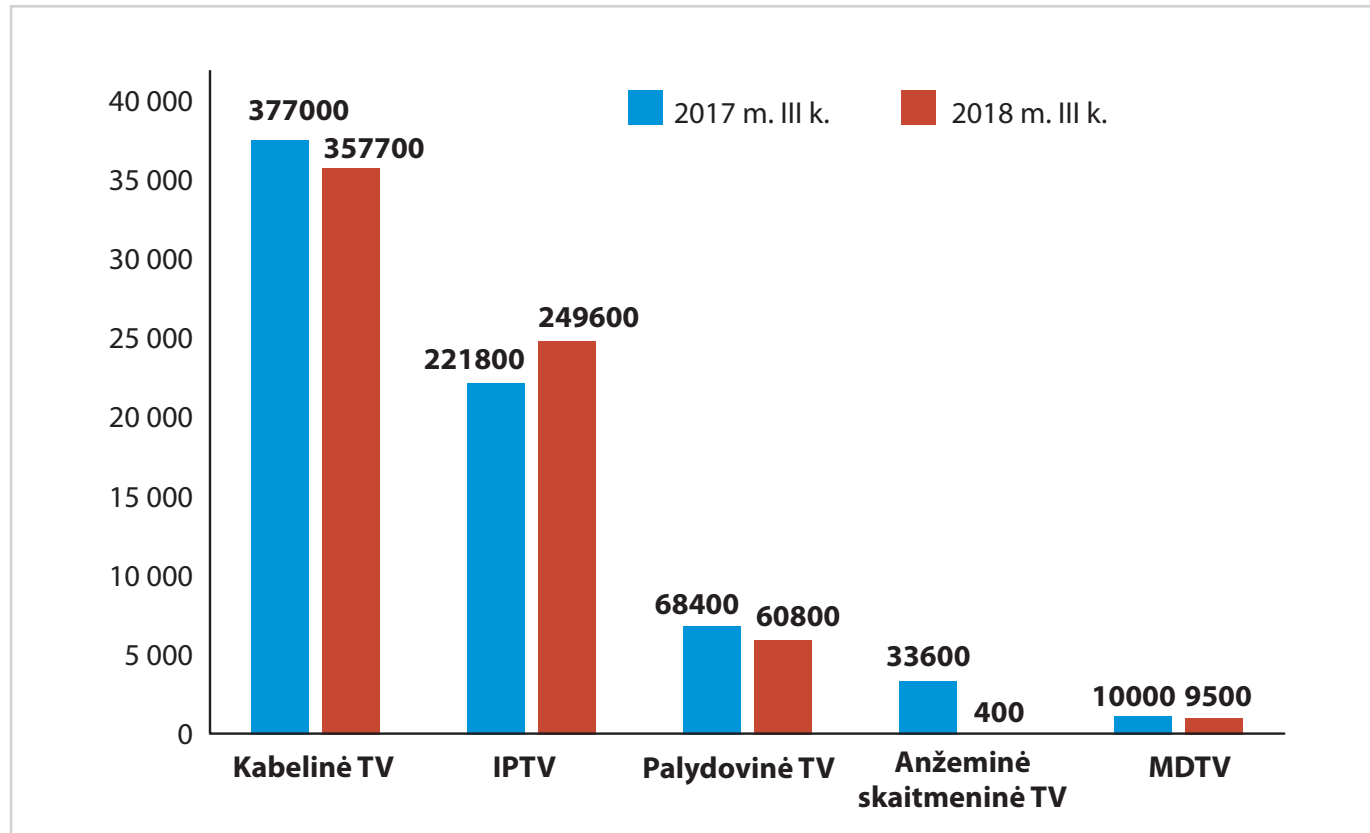
UAB „TARPTAUTINIS BALTIJOS BANGŲ RADIJAS“ 2018 m. rugsėjo 1 d. per AB Lietuvos radijo ir televizijos centro pirmąjį skaitmeninės antžeminės televizijos tinklą pradėjo retransliuoti televizijos programą „Nastojasčasje vremena“.

AB Lietuvos radijo ir televizijos centras 2018 m. gegužės mėn. per 31 TV kanalą Vilniuje, 31 TV kanalą Šalčininkuose, per 33 TV kanalą Švenčionyse pradėjo retransliuoti 5 Lenkijos Respublikos televizijos programų transliuotojų transliuojamas televizijos programas: „TV Polonia“, „TVP Info“, „Nuta TV“, „TVP Historia“ bei „Power TV“.

UAB „Bitė Lietuva“ buvo išduota retransliuojamo turinio licencija, pagal kurią bendrovė įsipareigojo ne vėliau kaip iki 2019 m. rugsėjo 20 d. per VIII skaitmeninės antžeminės televizijos tinklą pradėti retransliuoti 12 televizijos programų.

Telia Lietuva, AB per pirmąjį ir antrąjį Telia Lietuva, AB skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus iki 2018 m. spalio 1 d. retransliavo 24 televizijos programas.

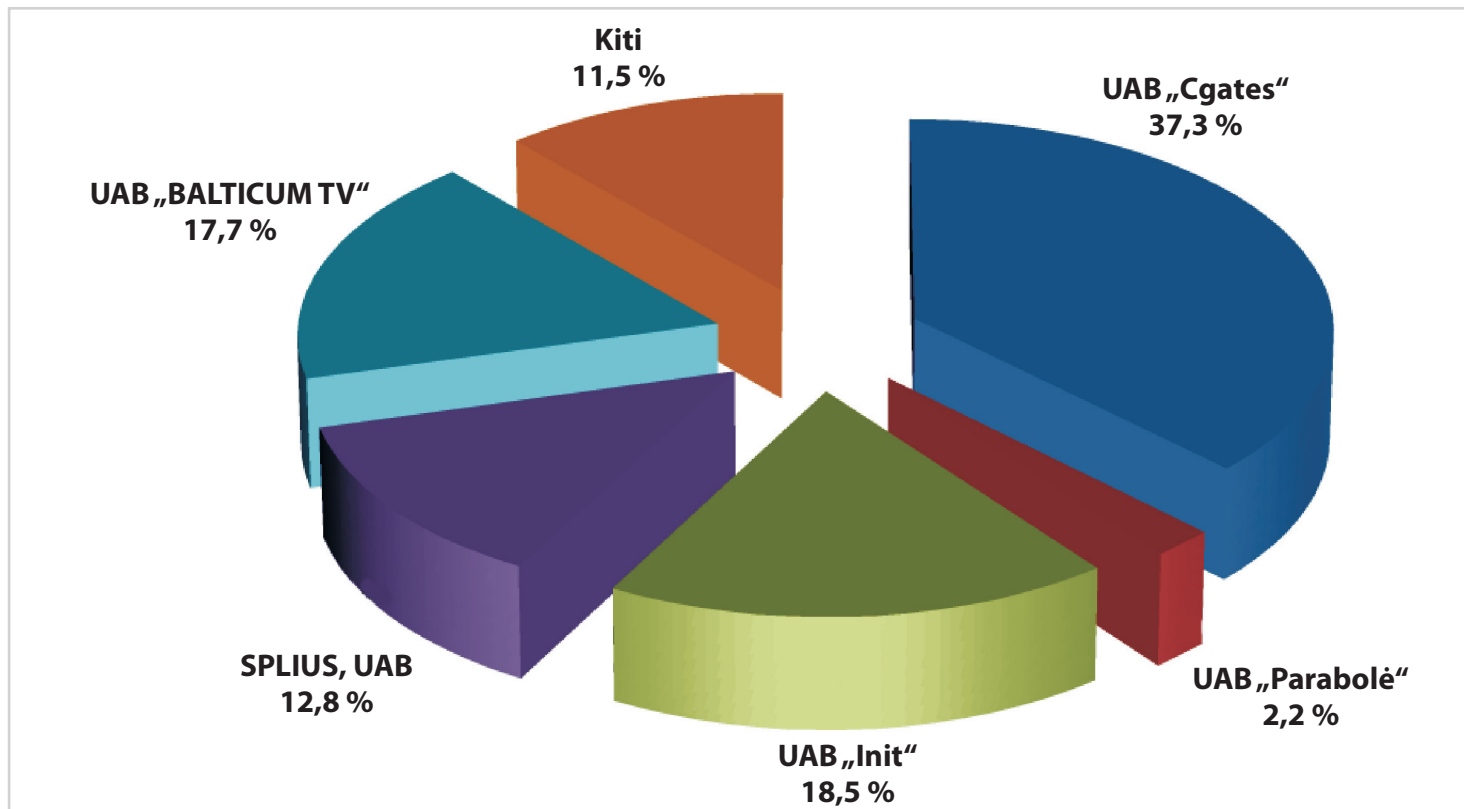
18 paveikslėlis. Mokamų televizijos paslaugų abonentų struktūra pagal paslaugos gavimo būdus.

Šaltinis – LRTK

Pastaraisiais metais buvo stebimas ilgamečių įmonių, teikiančių kabelinės televizijos paslaugas, stambėjimas įsigyjant smulkesnių įmonių akcijas. 2018 m. penkios kabelinės televizijos paslaugas teikiančios bendrovės: UAB „Cgates“, UAB „Init“, UAB „BALTICUM TV“, SPLIUS, UAB bei UAB „Parabolė“ teikė paslaugas 85,5 procento visų šalies abonentų, besinaudojančių kabelinės televizijos paslaugomis (žr. 19 paveikslėlį).

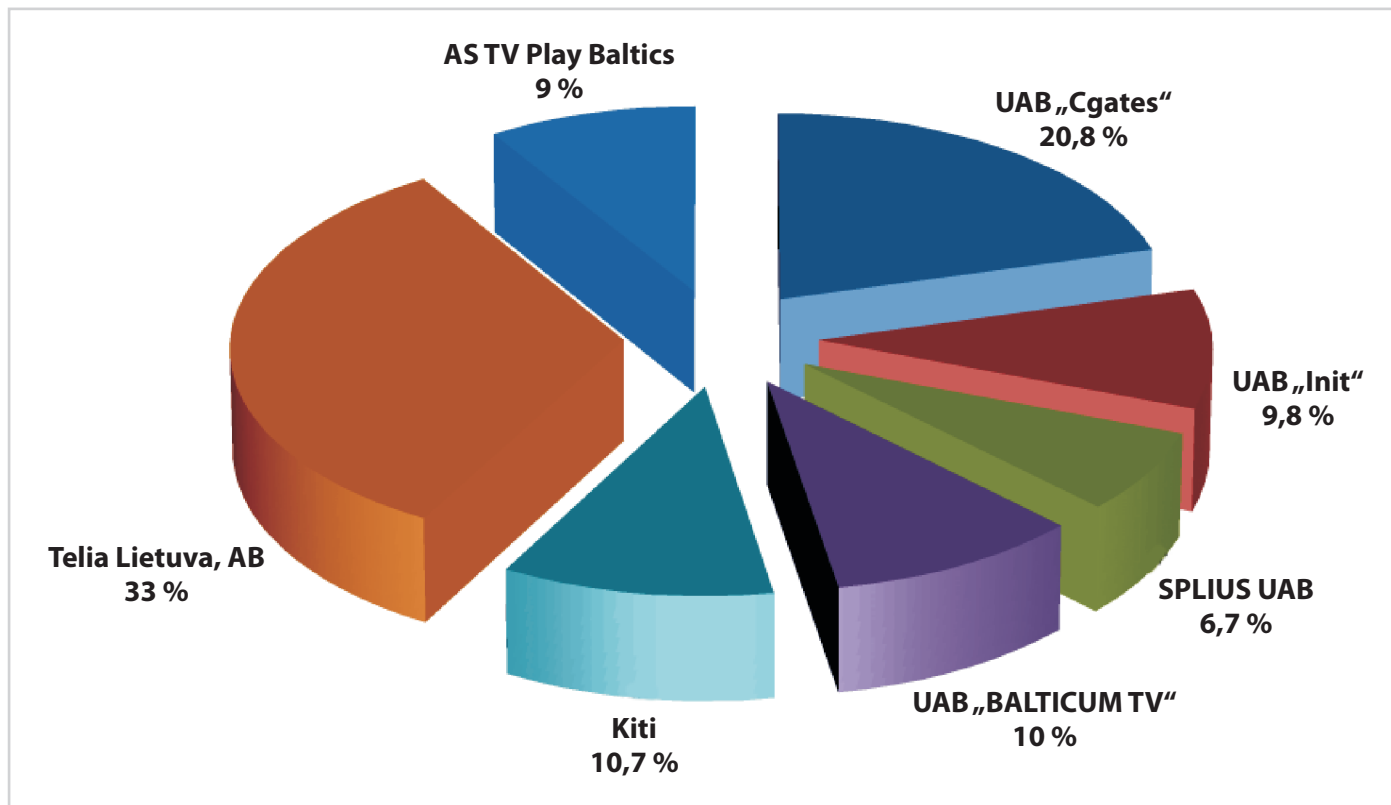
19 paveikslėlis. Kabelinės televizijos abonentų skaičiaus (iš viso – 375,7 tūkst.) pasiskirstymas pagal teikėjus, 2018 m. III ketv.

Šaltinis – LRTK

Sparčiai augant televizijos programų retransliavimo paslaugai, naudojant IPTV technologijas (per metus abonentų skaičius padidėjo 12,4 proc.) visų mokamų televizijos programų retransliavimo paslaugų rinkos lyderiu išlieka Telia Lietuva, AB, teikianti mokamą televizijos programų retransliavimo paslaugą 33 procentams šalies abonentų (žr. 20 paveikslėlį).

20 paveikslėlis. Mokamų televizijos paslaugų abonentų (iš viso – 678 tūkst.) struktūra pagal teikėjus, 2018 m. III k.

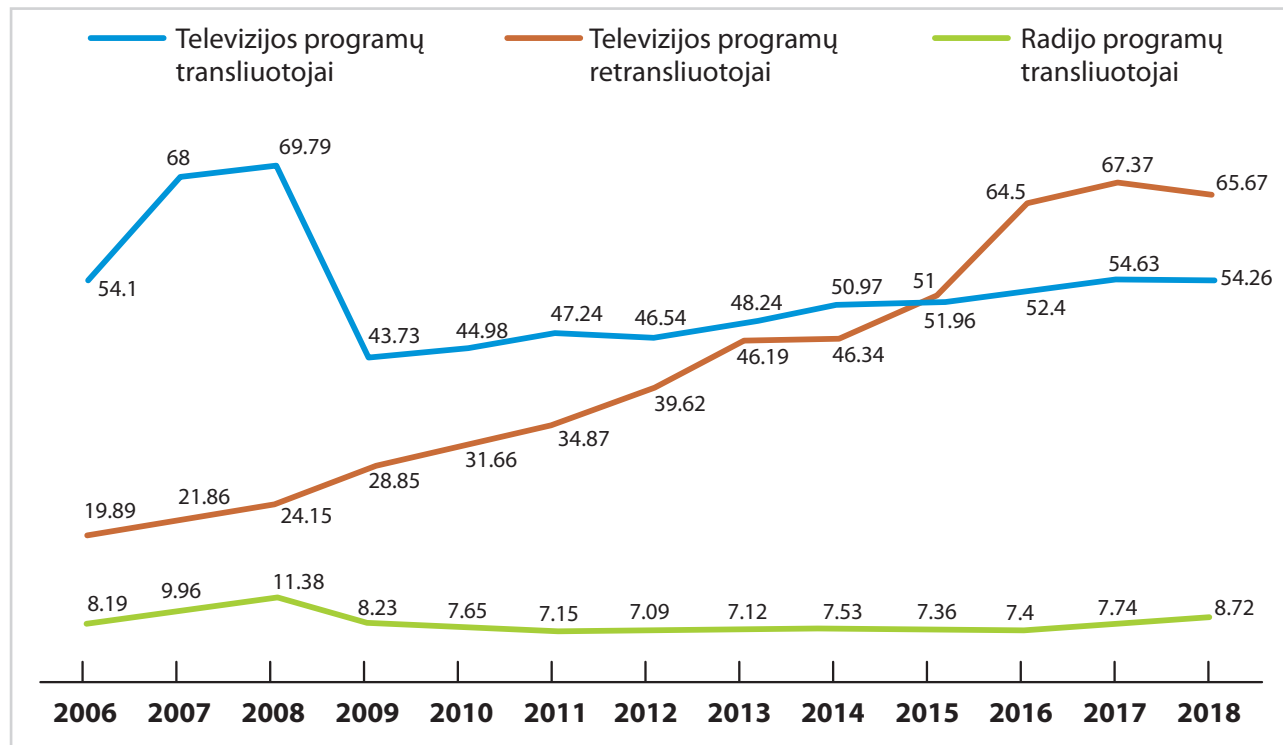
Šaltinis – LRTK

ŪKIO SUBJEKTŲ PAJAMOS

Analizuojant audiovizualinės žiniasklaidos rinkos finansinius rodiklius matyti, kad nuo 2015 m. televizijos programų retransliuotojų pajamos pradėjo viršyti televizijos programų transliuotojų pajamas (žr. 22 paveikslėlį). Tokius rodiklius lėmė tai, kad 2015 m. Lietuvos audiovizualinės žiniasklaidos rinkos dalyviu tapo VIASAT AS (nuo 2017-11-03 – AS TV Play Baltics) ir tai, kad Telia Lietuva, AB sparčiai vysto televizijos programų retransliavimo, naudojant IPTV technologijas, paslaugą.

21 paveikslėlis. Ūkio subjektų pajamos 2005–2018 m. (mln. EUR).

Šaltinis – LRTK

ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR PROGRAMŲ STEBĖSENA

STEBĖSENA

LRTK tyrimas dėl Europos kūrinų kvotų vykdymo nacionalinių televizijos programų transliuotojų programose

2017 ir 2018 m. LRTK nemažą dėmesį skyrė Europos kūrinų kvotų įgyvendinimo Lietuvoje tyrimui. LRTK atliko tyrimus siekdama nustatyti, ar Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualiniais priemonėmis paslaugų teikėjai ir televizijos programų transliuotojai laikosi VIĮ reikalavimų dėl Europos kūrinų kvotų. VIĮ 38 straipsnio 8 dalis nustato, kad televizijos programų transliuotojai daugiau kaip pusę televizijos programos laiko, kuris lieka atėmus laiką, skirtą žinių, sporto, žaidimų, reklamos programoms, teleteksto paslaugoms ir teleparduotuvei, kai tai įmanoma, turi skirti Europos kūriniais, o 404 straipsnio 2 dalis – Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualiniais priemonėmis paslaugų teikėjai užtikrina, kad ne mažiau kaip pusę programų užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualiniais priemonėmis paslaugų kataloge būtų Europos kūriniai.

2017 m. LRTK atliko televizijos programų „LRT TELEVIZIJA“, „LRT PLIUS“, „LRT LITUANICA“, „LNK“, „BTV“, „TV1“, „Info TV“, „TV3“, „TV6“, „TV8“ ir „Lietuvos rytas.tv“ viešai skelbiamų televizijos programų tvarkaraščių tyrimą, kurio metu vertino, kokią konkrečios televizijos programos laiko dalį (procentais) šių televizijos programų transliuotojai skiria audiovizualinei produkcijai pagal jos turinio kilmės šalį, išskiriant ne tik Europos kūrinis, bet ir Rusijos Federacijos bei nacionalinę produkciją (žr. 14 lentelę).

14 lentelė. Televizijos programos laiko, kuris lieka atėmus laiką, skirtą žinių, sporto, žaidimų programoms, dalis per savaitę (2017–03–06 – 2017–03–12, procentais).

Eil.Nr.	Transliuotojas	Televizijos programos pavadinimas	Nacionalinė produkcija (sukurta pačių transliuotojų arba užsakyta sukurti) (proc.)	Europos audiovizualiniai kūriniai (išskyrus lietuviškus) (proc.)	Rusijos produkcija (proc.)	Kitų valstybių (ne ES) produkcija (proc.)
1.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT TELEVIZIJA“*	60,2	23,3	0	16,5
2.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT PLIUS“	77	11,1	0	11,9
3.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	„LRT LITUANICA“	100	0	0	0
4.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„LNK“	35	16	0	49
5.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„BTV“	10,70	15	35,5	38,8
6.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„TV1“	0	51,16	3,34	45,5
7.	UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“	„Info TV“	92,43	7,57	0	0
8.	UAB All Media Lithuania	„TV3“	28,1	11,6	1,9	58,4
9.	UAB All Media Lithuania	„TV6“	15,22	8,04	7,37	69,37
10.	UAB All Media Lithuania	„TV8“	16,09	34,66	2,57	46,68
11.	UAB „Lietuvos ryto“ televizija	„Lietuvos rytas.tv“	31	22	38	9

* Transliuojama standartine raiška (SD) ir raiškiuoju formatu (HD).

2018 m. LRTK atliko 8 (iš 11) Lietuvos nacionalinių televizijos programų tyrimą, kurio metu vertino, kokią konkrečios televizijos programos laiko dalį (procentais) šių televizijų programų transliuotojai skyrė Europos kūriniams (žr. 15 lentelę).

15 lentelė. Europos kūrinių dalis procentais nacionalinėse televizijos programose.

Televizijos programa	Europos kūrinių dalis programoje 2017 m.	Europos kūrinių dalis programoje 2018 m.	Patikrinimo laikotarpis
„LRT TELEVIŽIJA“	83 %	-	2017 03 06 – 2017 03 12
„LRT PLIUS“	88,1 %	-	2017 03 06 – 2017 03 12
„LRT LITUANICA“	100 %	-	2017 03 06 – 2017 03 12
„TV3“	39,7 %	40 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 07 02–2018 07 08
„TV6“	23,26 %	27 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 07 02–2018 07 08
„TV8“	50,75 %	39 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 07 02–2018 07 08
„LNK“	51 %	32,2 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 10 22–2018 10 28
„Info TV“	100 %	100 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 10 22–2018 10 28
„LIUKS!“	-	74,2 %	2018 10 22–2018 10 28
„TV1“	51,6 %	47,1 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 10 22–2018 10 28
„BTV“	25,7 %	46,8 %	2017 03 06 – 2017 03 12 2018 10 22–2018 10 28
„Lietuvos rytas.tv“	53 %	-	2017 03 06 – 2017 03 12

Pastaba: Europos kūrinių dalis programoje „LIUKS!“ nebuvo nustatyta, kadangi ši programa 2017 m. nebuvo tikrinta. 2018 m. nebuvo tikrintos programos „LRT TELEVIŽIJA“, „LRT PLIUS“, „LRT LITUANICA“, „Lietuvos rytas.tv“.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad ne visose nacionalinėse televizijos programose buvo laikomasi VIĮ reikalavimų daugiau kaip pusę programos laiko skirti Europos kūriniams, tačiau lyginant 2018 m. tyrimų rezultatus su ankstesnių metų rezultatais matyti, kad kai kuriose televizijos programose Europos kūrinių dalis išaugo arba išliko stabili. Atkreiptinas dėmesys, kad VIĮ 38 straipsnio 8 dalyje nustatytų reikalavimų laikymasis nėra imperatyvus – t. y. televizijos transliuotojai daugiau kaip pusę televizijos programos laiko turi skirti Europos kūriniams „kai tai įmanoma“, todėl televizijos programų transliuotojams už

Europos kūrinių kvotų transliuojamose televizijos programose nesilaikymą LRTK Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatytos atsakomybės netaikė.

LRTK yra 17 užsiregistravusių užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų. Pagal VIĮ jie privalo pateikti Europos Komisijai duomenis apie Europos kūrinių procentą savo teikiamose programose kas dvejus metus. Patikrinimo dėl Europos kūrinių kvotų metu LRTK nustatė, kad dauguma užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų laikosi imperatyvaus VIĮ 404 straipsnio 2 dalyje nustatyto reikalavimo dėl Europos kūrinių kvotų (žr. 16 lentelę).

16 lentelė. Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų talpinamų kūrinių laiko dalis paslaugų teikėjo kataloge procentais.

Eil. Nr.	Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjai	Europos kūriniai 2017 m.	Europos kūriniai 2018 m.
1.	DELFI, UAB	79 %	73,5 %
2.	Telia Lietuva, AB	37 %	ND*
3.	UAB „15 min“	ND	ND
4.	UAB „BALTICUM TV“	100 %	ND
5.	UAB „Eteris“	100 %	ND
6.	UAB „Ignalinos televizija“	100 %	100 %
7.	UAB „Init“	100 %	ND
8.	UAB „LNK studija“	ND	75 %
9.	UAB „Lrytas“	ND	100 %
10.	UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	100 %	ND
11.	UAB „Šiaulių apskrities televizija“	100 %	ND
12.	UAB „ŽINIŲ RADIJAS“	ND	ND
13.	UAB All Media Lithuania	ND	72 %
14.	VšĮ „LIETUVOS NACIONALINIS RADIJAS IR TELEVIZIJA“	96,47 %	ND
15.	VšĮ Alytaus regioninė televizija	100 %	ND
16.	VšĮ Gerų naujienų televizija	100 %	ND
17.	VšĮ Marijampolės televizija	ND	100 %

* Nėra duomenų.

Pažymėtina, kad LRTK Europos kūrybinių kvotų reikalavimų laikymąsi patikrina kiekvieno planinio ūkio subjekto veiklos patikrinimo metu. Apibendrinant verta paminėti, kad bendras Europos kūrybinių kvotų užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų kataloge auga ir viršija VIĮ numatytas minimalias 50 proc. kvotas.

Lietuvos informacinės erdvės apsaugos užtikrinimo priemonės 2017–2018 m.

2017–2018 m. LRTK priėmė 3 sprendimus (žr. 17 lentelę) riboti rusų kalba retransliuojamų televizijos programų laisvą priėmimą Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl šiose programose besikartojančių Direktyvos ir VIĮ pažeidimų – programose nuolat kurstomo karo, nesantaikos ir tautinės neapykantos.

17 lentelė. LRTK priimti sprendimai dėl laisvo retransliuojamų TV programų priėmimo ribojimo

Eil. Nr.	Televizijos programos pavadinimas, Transliuotojas (jurisdikcija)	Programa	Programos transliacijos data	LRTK sprendimo priėmimo data	Pažeistos VIĮ nuostatos	Taikyta sankcija
1.	„TVCI“, TV TSENTR (Rusijos Federacija)	„Įvykių centre su Ana Prochorova“	2017 m. sausio 27 d.	2017 m. balandžio 5 d.	VIĮ 19 str. 1 d. 3 p. ir 2 d. (televizijos programoje buvo platinama dezinformacija ir informacija, kurstanti tautinę nesantaiką)	1 mėnesiui sustabdyti televizijos programos „TVCI“ retransliavimą (platinimą internete) Lietuvos Respublikos teritorijoje
2.	„TVCI“, TV TSENTR (Rusijos Federacija)	„Teisė žinoti“	2017 m. birželio 10 d.	2017 m. rugsėjo 20 d.	VIĮ 19 str. 1 d. 3 p. (televizijos programoje buvo platinama informacija, kurstanti tautinę nesantaiką)	6 mėnesiams sustabdyti televizijos programos „TVCI“ retransliavimą (platinimą internete) Lietuvos Respublikos teritorijoje
3.	„RTR Planeta“, VGTRK (Švedijos Karalystė)	„Dvikova. Vladimiro Solovjovo programa“ „Vakaras su V. Solovjovu“, „60 minučių“	2017 m. kovo 16 d. 2017 m. gegužės 31 d. 2017 m. lapkričio 3 d.	2018 m. vasario 14 d.	VIĮ 19 str. 1 d. 3 p. (televizijos programose buvo platinama informacija, kurstanti tautinę nesantaiką)	12 mėnesių sustabdyti televizijos programos „RTR Planeta“ laisvą priėmimą Lietuvos Respublikoje

Televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų veiklos priežiūros rezultatai

Per dvejų metų laikotarpį LRTK nuolat vykdė interneto svetainėse teikiamų televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų stebėseną, o nustačiusi, kad tokios paslaugos buvo teikiamos Lietuvos Respublikos vartotojams, kreipėsi į šių paslaugų teikėjus, ragindama pateikti pranešimą apie tokių paslaugų teikimo pradžią LRTK. Pranešimo apie veiklą pateikimą nustato VIĮ 33 straipsnio 1 dalis, *inter alia* nustatanti, kad televizijos programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams paslaugų teikėjai prieš pradėdami šią veiklą privalo Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. ĮV-281, nustatyta tvarka pranešti apie tai LRTK.

2017–2018 m. LRTK kreipėsi į 63 ūkio subjektus/asmenis dėl galimai neteisėtai vykdomos veiklos, t. y. tokios veiklos vykdymo nepateikus pranešimo LRTK apie televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos vartotojams veiklos pradžią.

Per minėtą laikotarpį LRTK nustatė daug daugiau atvejų, kuomet galimai neteisėtai teikiamos televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugos Lietuvos Respublikos vartotojams, tačiau negalėjo kreiptis į tokių paslaugų teikėjus dėl to, kad atitinkamose interneto svetainėse, kuriose teikiamos tokios paslaugos, nėra jokios kontaktinės informacijos apie paslaugų teikėją. Tokiais atvejais LRTK, nustačiusi, kad atitinkamos interneto svetainės yra Lietuvos Respublikos serveriuose, kreipėsi į interneto prieglobos paslaugų teikėjus dėl informacijos apie domeno valdytojus pateikimo. Dažniausiai interneto prieglobos paslaugų teikėjai bendradarbiavo ir prašomą informaciją pateikė, tačiau ne visi ir ne visuomet operatyviai.

Lietuvos Respublikos serveriuose esančiose interneto svetainėse teikiamų televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjai dažniausiai yra fiziniai asmenys. Kai kurie veikia pagal verslo liudijimus, o kai kurie teikia tokias paslaugas neatlygintinai ir neturi teisės verstis ūkine komercine veikla.

2018 m. LRTK 11 kartų kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl neteisėto televizijos programų ar atskirų programų platinimo internete paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos vartotojams. Visais atvejais Vilniaus apygardos administracinis teismas tenkino LRTK prašymus išduoti leidimą duoti privalomus nurodymus tinklo paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti interneto svetainėse prieinamą informaciją, kuri yra naudojama neteisėtai teikiant televizijos programų platinimo internete paslaugas Lietuvos Respublikos vartotojams.

IŠVADOS

Apžvalgoje pateikta informacija apie visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų raidą rodo, kad didelių pasikeitimų antžeminio analoginio radijo ir tradicinės televizijos paslaugų rinkoje per pastaruosius dvejus metus neįvyko.

Populiariausiomis radijo programomis pagal pasiektą dienos auditoriją ir pagal klausyto laiko dalį Lietuvoje 2018 m., kaip ir 2017 m., išlieka „M-1“, „Lietus“ ir „LRT RADIJAS“. Prie šios programos 2018 m. priartėjusi pagal pasiekimo rodiklius radijo programa „Radiocentras“ - ketvirtoje pozicijoje.

Apžvalgoje pateikti televizijos programų auditorijos duomenys rodo, kad populiariausiomis programomis išlieka UAB „LAISVAS IR NEPRIKLAUSOMAS KANALAS“ televizijos programa „LNK“ ir bendrovės UAB All Media Lithuania televizijos programa „TV3“. Šių bendrovių transliuojamų programų bendra auditorijos struktūra pagal žiūrėto laiko dalį 2017 m. gruodžio mėn. sudarė 52,7 procentus, o 2018 m. gruodžio mėn. – 52,1 procentą.

Vystantis technologijoms, plintant išmaniesiems telefonams, planšetiniams bei nešiojamiems kompiuteriams, vis daugiau gyventojų televizijos programas žiūri mobiliųjų įrenginių ekranuose. KANTAR TNS tyrimas (žr. 10 paveikslėlį) rodo, kad 2018 m. pirmąjį pusmetį net 60 proc. gyventojų turėjo išmanųjį telefoną, prijungtą prie interneto. Tačiau Lietuvos gyventojų, žiūrinčių televizijos programas televizoriaus ekrane, skaičius nemažėja. Minėtas tyrimas taip pat rodo, kad filmus, serialus per televiziją net 94 proc. gyventojų žiūri tradiciškai pagrindinėse Lietuvos transliuojamose programose (žr. 13 paveikslėlį).

Analizuojant televizijos programų retransliavimo paslaugų rinką matyti, kad nuolat mažėja tradicinės kabelinės televizijos, MDTV bei mokamos skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugų vartotojų skaičius. Sparčiai augant televizijos programų retransliavimo paslaugai, naudojant IPTV technologijas, (per metus abonentų skaičius padidėjo 12,4 procentais) visų mokamų televizijos programų retransliavimo paslaugų rinkos lyderiu išlieka Telia Lietuva, AB, teikianti mokamos televizijos programų retransliavimo paslaugą 33 procentams šalies abonentų.

Kaip visada, per paskutinius dvejus metus LRTK taip pat skyrė nemažą dėmesį visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų skatinimui tinkamai įgyvendinti VIĮ 38 straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatas dėl Europos kūrinių dalies transliuojamose televizijos programose, taip pat aiškinosi priežastis, trukdančias jas įgyvendinti, ir priemones, kurių numatoma imtis šių nuostatų įgyvendinimui.

Tai, kad dalis nacionalinių televizijos transliuotojų savo programose vis dar nesugeba įgyvendinti nustatytų nuostatų dėl Europos kūrinių dalies transliuojamose televizijos programose daugiausia aiškinama tinkamo finansavimo stoka. Pajamos iš televizijos programų transliavimo tiek 2017 m., tiek 2018 m. vis dar nepasiekė prieš dešimtį metų buvusio pajamų iš televizijos programų transliavimo lygio, kuris buvo 28 proc. didesnis (žr. 21 paveikslėlį), nors prieš dešimtmetį nacionalinių televizijos programų buvo mažiau.

2017–2018 m. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė 10 VII pakeitimų, susijusių su ūkio subjektų priežiūros bei reikalavimų programų transliavimui, retransliavimui pakeitimais. Aktualiais įstatymų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo klausimais LRTK bendradarbiavo su Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetu, Kultūros ir kitomis ministerijomis.

LRTK teisininkai ir kiti specialistai aktyviai dalyvavo Europos Reguluojančių Institucijų Grupės (ERGA) darbe, ypač svarstant ir derinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos projekto nuostatas dėl transliuotojų jurisdikcijos ir draudžiamos informacijos. Direktyva, kuri įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d., 3 str. 3 dalyje draudžiama informacija papildomai įvardijo informaciją, kuri „kenkia ar kelia rimtą ir didelį pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą“³⁵.

Siekdama aiškesnio ir geresnio ūkio subjektų veiklos priežiūros reglamentavimo per 2017–2018 m. LRTK patikslino ir patvirtino nemažai svarbių su tuo susijusių teisės aktų, didelį dėmesį skyrė ūkio subjektų konsultavimui.

³⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1808&qid=1544684132863&from=en>

PRIEDAS

VIĮ PAKEITIMO ĮSTATYMAI:

2017 m.:

- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-396;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 341, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-893;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-966.

2018 m.:

- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 17, 19, 22, 24, 49, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-983;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22, 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1015;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1355;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 49 ir 50 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1428;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 22 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1470;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1683.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMAI:

2018 m.:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 4 d. nutarimas Nr. 873 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRO ĮSAKYMAI:

2018 m.:

- Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. ĮV-414 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. ĮV-281 „Dėl Transliavimo veiklos ir retransliuojamo turinio licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. ĮV-634 „Dėl Galimybių pasiekti informaciją, kuri naudojama vykdant televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete Lietuvos Respublikos vartotojams veiklą, apie kurią nebuvo pranešta teisės aktų nustatyta tvarka, panaikinimo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

LRTK SPRENDIMAI:

2017 m.:

- LRTK 2017 m. rugsėjo 6 d. sprendimas Nr. KS-78 „Dėl ūkio subjektų veiklos planinių patikrinimų kontrolinių klausimynų patvirtinimo“;
- LRTK 2017 m. rugsėjo 20 d. sprendimas Nr. KS-81 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2012 m. liepos 11 d. sprendimo Nr. KS-98 „Dėl Radijo ir (ar) televizijos programų, atskirų programų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;
- LRTK 2017 m. rugsėjo 20 d. sprendimas Nr. KS-82 „Dėl Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymas Nr. 1V-981 ir 2017 m. rugsėjo 27 d. LRTK sprendimas Nr. KS-85 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. 1V-125 „Dėl Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siūsti plano patvirtinimo“ ir Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2003 m. spalio 15 d. sprendimo Nr. 89 „Dėl Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siūsti plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

2018 m.:

- LRTK 2018 m. gegužės 23 d. sprendimas Nr. KS-30 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 9 d. sprendimo Nr. KS-167 „Dėl Informacijos apie radijo, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų, užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis ir televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugų teikėjų veiklą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;

- LRTK 2018 m. birželio 20 d. sprendimas Nr. KS-37 „Dėl ūkio subjektų veiklos planinių patikrinimų kontrolinių klausimynų patvirtinimo“;
- LRTK 2018 m. rugpjūčio 29 d. sprendimas Nr. KS-45 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimo Nr. KS-172 „Dėl Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų turėtojų akcijų (dalių, pajų) perleidimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
- LRTK 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-53 „Dėl atleidimo nuo įpareigojimo retransliuoti ir (ar) platinti internete nekoduotas nacionalines LRT televizijos programas“;
- LRTK 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-54 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2015 m. rugsėjo 23 d. sprendimo Nr. KS-171 „Dėl Televizijos programų paketų sudarymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
- LRTK 2018 m. rugsėjo 19 d. sprendimas Nr. KS-55 „Dėl Radijo ir (ar) televizijos programų ir atskirų programų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- LRTK 2018 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KS-61 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. KS-101 „Dėl Transliavimo ir retransliuojamo turinio licencijų sąlygų keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
- LRTK 2018 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KS-60 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2016 m. vasario 10 d. sprendimo Nr. KS-32 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atliekamų ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
- LRTK 2018 m. gruodžio 12 d. sprendimas Nr. KS-67 „Dėl Teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veiklą ir įtvirtinančių priežiūros srities reikalavimus, sąrašo patvirtinimo“.

LRTK KONTAKTAI

Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius
Telefonai: +370 5 233 0660, +370 233 2677
El. paštas lrtk@rtk.lt
www.rtk.lt